БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

СССР ... И. Ленина

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 242 (6171)
ДЕКАБРИИН
3
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Үбһэ тэжээл гамтайгаар гаргашалха

Ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэн, манай республикын колхозууд бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. 1949 он соо ба 1950 оной 10 һара соо республикын колхозуудай ашаг шэмэтэ малай тоо толгой 26,2 процент олошороо. Колхоз бүхэн ашаг шэмэтэ малажалай 4 фермэтэй болоо.

Гэхэтэй хамта, колхозно ниитын малажалые хүгжөөлгэдэ үшөөл ехэ дутуунууд бии. Республикын олон колхозууд малажал хүгжөөхэ түсэбые дүүргэлтэдэ тон ехэ удхашанартай малай үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна. Мүнөө жэлдэ олонхи колхозуудай адуу мал үбһэ тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй байһаниинь мэдээжэ. Зүгөөр хэдэн олон колхозууд бии байһан үбһэ тэжээлээ зүбөөр, гамтайгаар гаргашалнагүй. Үбһэ тэжээлые зоотехническэ заабаряар, графигай ёһоор гаргашалха, тэрээнтэй зохилдуулан, малай үбэлэй адуулгые зүбөөр эмхидхэхэ гээшэ колхозуудай угаа ехэ удхашанартай хүдэлмэри болоно.

Тэжээл хомортой иимэ үедэ малай үбэлэй адуулга эмхидхэлгэ хадаа малаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулхадань, үбһэ тэжээл гамтайгаар гаргашалхадань колхозуудта туһалха байна. Манай республика дотор адуу малые үбэлэй үедэ адуулгаар олон жэлэй нилээд баян дүршэл бии. Жэшээнь, эрхим адуушад Банзаров, Фетисов, Соёров, Цыренжапов ба бусад адуугаа жэл бүри түхэреэн үбэлдөө адуулжа, үбһэ тэжээл багаар гаргашалдаг, адуугаа дунда ба дундаһаа дээшэ шадалтайгаар үбэлжүүлдэг, түлнүүдыень бүрин бүтэнөөр абадаг юм. Тэдэнэр адуугаа үглөөгүүр адуулганда гаргахын урда тэдэ заабол үбһөөр хахуулдаг байна. Тэжээл ба үбэлэй бэлшээри хоёрые шадабаритайгаар хэрэглэһэнэй ашаар нүхэр Цыренжаповай хүдэлмэрилдэг адуунай фермые (даагшань нүхэр Найданов) 1949—50 оной үбэлжэлгэдэ 360 центнер үбһэ алмажа, колхоздоо һөөргэнь тушааһан байгаа. Тэрэшэлэн Хориин аймагай Үдын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ, Ашангын сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд жэл бүри олон мянгаад үхэрнүүд ба хонидые үбэлэй адуулганда гаргажа, тэрэниие хододоо амжалтатайгаар үнгэргэдэг. Тиигэжэ олон зуугаад центнер үбһэ тэжээл хэмдаг байна.

Гэбэшье, олон колхозууд, илангаяа Сэлэнгын, Ториин, Хэжэнгын, Кударын, Заиграйн, Иволгын, Мухаршэбэрэй ба бусад хэдэн аймагуудай зарим колхозууд малай үбэлжэлгэдэ хангалтагүйгөөр бэлэдхээ, малаа дулаан байраар хүсэд хангаагүй. Тус аймагуудай зарим колхозууд үбһэ тэжээл тон багые бэлэдхэһэн болобошье, тэрэниие мүнөө нормын ёһоор, гамтайгаар гаргашалнагүй, үбэлэй адуулгые муугаар эмхидхэнэ. Жэшээнь, Мухаршэбэрэй аймагай Сагаан Шулуутайн сомоной Ленинэй, Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, Октябрьска сомоной «Путь Ленина», «Улаан Туяа» колхозууд ниитынгээ адуу малые үбһэ тэжээлээр миил 15—22 процент хангабашье, тэрэниие гаргашалгада шанга хиналта табяагүй, эзэн бусаар, гамгүйгөөр хэрэглэнэ. Мүн Ново-заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Сулхара гэжэ нютагта үбэлэй адуулганда гаргагдаһан үхэрнүүд ба хонид мүнөө хүрэтэрөө уһалууряар хангагдаагүй, үбһэ тэжээл хүсэд зөөгдөөгүй, малынь муугаар адуулагдадаг, мүн кадрнуудшье дутуу байха юм. Тиимэһээ малынь үбэлжэлгын түрүүшын үдэрһөө туража ба гарзада орожо эхилээ.

Малай үбэлжэлгэ хадаа малажалдахи эгээн харюусалгатай үе мүн. Тиимэһээ тэрэниие бүхы талаһаань бодомжолон, түрүү малшадай, фермэнүүдэй дүй дүршэлдэ түшэглэн эмхидхэхэ шухала. Тэжээл гаргашалгатай зохилдуулжа, үбэлэй бэлшээриие зүбөөр хэрэглэхэ, малай адуулгые һайнаар эмхидхэхэ, нэгэшье мал тураангүй ба үхүүлэнгүй ондо оруулха хэрэгтэй. Үбһэ тэжээл малай хүл доро хаяжа үгэхэ ябадал саашадаа огтолон болюулха, тэрэниие заабол кормушканууд ба яслинууд соо хэжэ эдюулхэ хэрэгтэй. Гадна, хоройлогдоогүй зандаа, малда эдигдэжэ, үшөө хээрэ байһан һүринүүдые фермэнүүд ба гүүртэнүүдэй усадьбада дууһыень зөөхэ шухала. Тиихэдэ малаа дулаан байраар хангаха гээшэ тэжээл гамналгын нэгэ шухала услови болоно.

Малай үбэлжэлгын үедэ колхозуудай партийна организацинууд угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Тэдэнэр болбол ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, хүдэлмэреэ һайжаруулха, коммунистнуудаа колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта, илангаяа малажал дээрэ хубаарилан табиха ёһотой. Колхозуудай партийна организацинууд хадаа Закаменай колхознигуудай уряае дэмжэн, малай үбэлжэлгые жэшээтээр үнгэргэхын түлөө тэмсэжэ байһан малшадай социалистическэ мүрысөөе большевистскэ ёһоор, оперативнаар хүтэлбэрилхэ, мүрысөөнэй дүнгүүдые саг үргэлжэ гаргажа, олондо дуулгажа байха зорилготой. Тэдэнэр болбол малшадай дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха ёһотой. Агитаторнууд ба ханын газетэнүүдэй редколлегинүүд хүдэлмэреэ улам үргэдхэхэ зорилготой.

Колхозуудай правленинүүд болбол үбһэ тэжээл графигай ёһоор гаргашалха, үбэлэй бэлшээриие зүбөөр хэрэглэхэ ябалал туйлаха, малшадай культурно-ажабайдалай бүхы эрилтэнүүдые хангаха ёһотой.

Арадуудай һайндэр—нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые малай үбэлжэлгые жэшээтээр эмхидхэлгээр, малшадай ехэнүүд амжалтануудаар угтая!

Хэлхеэ холбоошын баатаршалга

ТОМСК. Тайгинска сельсоведэй радиостанци гэнтэ дуугархаяа болишобо. Тэрэниие Томскһоо, районно центр Шэнэ Васюганһаа, хүлеэһэн байгаа. Харюу абтаагүй.

Радиостанциин аниргүй болоһон тухай хэлхеэ холбоошодые гайхуулба. Самолёт эльгээхэ аргагүй, агаарай байдал муу байба. Мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд бэлэдхэлэй үдэрнүүдтэ эдэ хохон тосхонуудтай саг үргэлжын холбоон шухала.

—Тиишэ ошожо, юунэй болоһые мэдэхэ ба туһалхыемни зүбшөөрыт, —гэжэ радиотехник Равиль Якупов районой хэлхеэ холбооной конторын начальнигта хандаба.

Зүбшөөл абаад, нүхэр Якупов хүлөөрөө гараба. Энэ зоримгой нүхэрэй урда васюганска намагуудай үргэн полоса нэмжыжэ байгаа. Ябаха замаа хороохын тула нүхэр Якупов тайгын горхонуудай шэнэ мүльһэн дээгүүр 200 километр ябаа.

Бэрхэшээлһээ айхые мэдэдэггүй хэлхеэ холбоошо аяар найман сүүдхэ ябажа, зориһон газартаа хүрөө. «Станцида авари болоо. Заһаруулааб. Холбоон байгуулагдаа» гэһэн радиограмма үглөөдэрынь тэрээнһээ абтаһан байна.

Томско областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком болбол хэлхеэ холбоошо—патриот Равил Якуповые Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха шиидхэбэри гаргаа.

(ТАСС).

УЯЛГА ДҮҮРГЭГДЭЭ

Хүдөө ажахын машинануудые заһабарилдаг С. Шайдуровай бригада Суулгын МТС-эй хүдэлмэришэдэй дунда түрүү бригада гэжэ тоологдохадаг. Энэ нэрэеэ тус бригада хэд хэрэг дээрэнь батална.

Һунгалтануудай үдэр хүрэтэр заһабарилгаяа дүүргэхэ гэһэн уялгаяа тус бригада болзорһоонь урид, ноябриин 20-до дүүргэбэ. 4 тракторна плугууд, 2 культиватор ба 1 тракторна сеялкэ эрхим шанартайгаар заһабарилагдажа бэлэн болонхой.

Д. Цыренов.

Иосиф Виссарионович Сталин

ажалшадай депутадуудай Ташкентскэ ба Сталинабадска городской Соведүүдэй депутадта кандидат болгогдон регистрацида абтаба

ТАШКЕНТ

Һунгуулиин Сталинска № 381 округой һунгуулиин Окружной комиссиин заседани Ташкентскэ текстильнэ институдай актова зал соо мүнөөдэр болобо. Ташкентскэ городской Соведэй депутадта кандидат болгон нүхэр И. В. Сталиниие дэбжүүлһэн промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай ба һургуулинуудай коллективүүдэй түлөөлэгшэд тус заседани дээрэ байлсаба.

Һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшэ М. Мусаханов заседани нээгээ.

Сталинай нэрэмжэтэ Ташкентскэ текстильнэ комбинадай үнинэй хүдэлмэришэн Н. Архипов үгэ хэлэбэ.

—Бидэнэрэй омогорхожо байгаа бүхы юумэ,—гэжэ нүхэр Архипов хэлэнэ—манай агууехэ вождь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинай нэрэтэй холбоотой байна. Гениальна вождь ба багша нүхэр Сталин болбол промышленна гигантнуудые, гидротехническэ барилгануудые байгуулха, манай Эхэ ороной байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха ябадалда олон миллион хүнүүдэй эршэ шадалые зорюулаа. Нүхэр Сталинай заабаряар манай комбинадшье байгуулагдаһан байна. Манай бүхы туйлалганууд хадаа большевистскэ партиин ба агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэриин аша үрэ мүн.

Нүхэр Сталиниие Ташкентскэ городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абахые Сталинай нэрэмжэтэ комбинадай олон мянган хүнтэй коллективэй үмэнэһөө гуйнаб. (**Нэрьемэ, удаан замхашагүй альгаташалга**).

Сталинай нэрэмжэтэ комбинадай стахановка Н. Бахадырова сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа советскэ эгээлэй хүнүүд тухай эсэгэ ёһоной анхарал оролдолго гаргадагайнь түлөө нүхэр И. В. Сталинда халуун баяр баясхалан хүргэбэ.

Патриотическа угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда һунгуулиин Окружной комисси хадаа Иосиф Виссарионович Сталиниие һунгуулиин Сталинска № 381 округһоо Ташкентскэ городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абаха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

СТАЛИНАБАД

Ажалшадай депутадуудай Сталинабадска городской Соведтэ һунгаха һунгуулиин Сталинска № 2 округой һунгуулиин Окружной комиссиин заседани болоо. Сталинабадска оёдолой № 1 фабрикын хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй ба албахаагшадай түлөөлэгшэд комиссиин заседани дээрэ байлсаба.

Советскэ арадай ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй агууехэ вождь Иосиф Виссарионович Сталин һунгуулиин Сталинска № 2 округһоо Сталинабадска городской Соведэй депутадта баллотироваагдаха зүбшөөлөө үгөө гэһэн һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшэ Я. Комиловай мэдээсэлые сугларгашад угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр ба баяртайгаар угтаа.

Бүгэдөөрөө хүл дээрээ бодожо, нүхэр И. В. Сталинай хүндэлэлдэ нэрьемэ оваци хэнэ.

Оёдолой фабрикын партийна организациин секретарь Р. Нестеренкодэ үгэ үгтэнэ. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ.

— Манай фабрикын коллектив һунгуулиин Сталинска № 2 округһоо Сталинабадска городской Соведэй депутадта баллотироваагдаха зүбшөөлөө нүхэр Сталинай үгэһэн тухай мэдээе угаа ехэ баяртайгаар угтаа. Бидэнэртэй хамта бүхы таджикска арад баярлажа байна. Большевистскэ парти, манай хүндэтэ нүхэр Сталин шэнгеэр хэншье арадай зол жаргал тухай анхарал оролдолго гарганагүй. Энэ анхарал оролдолгодо харюу болгон, бидэнэр улам һайнаар ажаллахабди, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэрые үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар угтахабди, гэжэ үгэеэ үгэнэбди.

Фабрикын партийна организациин үмэнэһөө нүхэр Нестеренко хадаа нүхэр И. В. Сталиниие Сталинабадска городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абахые һунгуулиин Окружной комиссие гуйба.

Зал соо альгаташалган болоно, «Нүхэр Сталинда алдар солө!», «Нүхэр Сталинда —Ура!» гэһэн хашхаралдаанууд соностоно.

Стахановка Н. Ашурова сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэ хэлэбэ. Тэрэ иигэжэ хэлээ:

—Советскэ залуушуулай бүхы ажабайдалые Сталинска Конституциин наран гэрэлтүүлнэ. Манай ороной хүбүүд, басагад ажаллаха, эрдэм һураха ба амарха эрхэтэй. Манай республика дотор жэл ерэхэ тудам улам олон һургуулинууд, библиотекэнүүд, клубууд, кинотеатрнууд байгуулагдана. Эдэ бүгэдэ хадаа таджикска арадай культурна ургалтада угаа ехэ арга боломжо олгоно. Зол жаргалта ажабайдалайнгаа түлөө бидэнэр большевистскэ партида, нүхэр Сталинда халуун баяр баясхалан хүргэнэбди.

Советскэ залуушуулай эрхим хани, манай багша, манай эсэгэ агууехэ Сталин мандаха болтогой!

Энэ юрөөлдэнь харюу болгожо, сугларгашад нүхэр И. В. Сталинай хүндэлэлдэ үни удаан оваци хэбэ.

— Бидэнэй тон ехээр сэгнэдэг эрхэ сүлөө, зол жаргал хадаа, —гэжэ 5-дахи цехын начальник Л. Савостина хэлэбэ, — нүхэр Сталинай нэрэтэй холбоотой юм. Советскэ хүн бүхэн агууехэ вождиин анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнхэй. Агууехэ Сталиниие Сталинабадска городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абахые манай фабрикын инженернүүд ба технигүүдэй үмэнэһөө би һунгуулиин Окружной комиссие гуйнаб.

Фабрикын профсоюзна организациин үмэнэһөө нүхэр А. Файзулаев һунгуулиин Окружной комиссида мүн иимэ гуйлтатайгаар хандаба.

Һунгуулиин Окружной комисси хадаа Иосиф Виссарионович Сталиниие һунгуулиин Сталинска № 2 округһоо ажалшадай депутадуудай Сталинабадска городской Соведэй депутадта кандидат болгон регистрацида абаха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

1951 оной январиин 1-нэй байдалаар республика доторхи малай тоо толгойн бэшэлгэ үнгэргэхэ тухай

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол малажал хүгжөөлгын гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтые шалгахын тулада ба республика доторхи малай тоо толгой тухай зүб мэдээ абахын түлөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1950 оной августын 29-нэй № 3723 тогтоолтой ба мүн РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй байгша оной сентябриин 23-най № 1213 тогтоолтой зохилдуулан, 1951 оной январиин 1-һээ январиин 8 болотор Бурят-Монголой АССР-эй городууд ба хүдөө нютагуудта (Баунтын ба Хойто-Байгалай аймагуудһаа бэшэндэнь) 1951 оной январиин 1-нэй байдалаар эбэртэ бодо малай (һарлагууд ба хайнагуудые оруулалсан), гахайнуудай, хони ямаадай, адуу моридой ба оронуудай тоо толгойе бэшэлгэ үнгэргэхэ гэжэ БМАССР-эй Статистическэ Управлениие (нүхэр Ивановае) уялгалба. Мүн тэрэшэлэн бэшэлгын мэдээе дахин шалгаха, тиихэдээ колхознигуудай, албахаагшадай ба хүдэлмэришэдэй, мүн үмсын ажахынуудай 10 процентһээ үсөөн бэшые дахин шалгаха гэжэ тус Управлени уялгалагдаба.

Ахын аймагта малай тоо толгой бэшэлгэ 1950 оной декабриин 20-һоо 1951 оной январиин 8 болотор үнгэргэгдэхэ.

Баунтын ба Хойто-Байгалай аймагуудта малай тоо толгой бэшэлгын орондо малай тоо бүридхэл 1950 оной декабриин 20-һоо 1951 оной январиин 10 болотор үнгэргэгдэхэ.

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство (нүхэр Дубровский), совхозуудай директорнүүд, адуу малтай республиканска ведомствонууд, управленинүүд ба организацинууд, мүн тэрэшэлэн колхозуудай түрүүлэгшэнэр бэшэлгын эхилхэ болотор 1951 оной январиин 1-нэй байдалаар малай тоололго ба инвентаризацилгые хэжэ сүм дүүргэхэ уялгатай.

Адуу малтай гүрэнэй, кооперативна эмхи зургаануудай, организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн колхозуудай түрүүлэгшэнэр хадаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ЦСУ-гэй баталһан формоор, 1951 оной январиин 1-эй байдалаар хэгдэһэн, малай толгой тухай зүб ба өөһэдынгөө шалгаһан мэдээнүүдые бэшэлгэ хэжэ ябаһан бэшэгшэдтэ үгэхэ ёһотой.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол ажалшадай депутадуудай аймагуудай ба городуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые иигэжэ уялгална:

Малай тоо толгойе бэшэлгын удхашанар ба зорилгонуудые олониитэдэ ойлгуулха;

Малай тоо толгой бэшэлгэ үнгэргэхын тулада СССР-эй ЦСУ-гэй аймагуудтахи ба городуудтахи инспектурануудые шалгагдаһан ба шадабаритай хүнүүдээр хангаха. Малай тоо толгой бэшэлгэ үнгэргэхөөр томилогдогшодые ба тодолон шалгалга үнгэргэхэ бригадирнуудые байгша оной декабриин 15-һаа оройтуулангүй аймагуудай ба городуудай гүйсэдкомуудай заседанинууд дээрэ баталха. Аймаг дотороо ябахынь тулада тэдэниие унаагаар хангаха;

Малай тоо толгой бэшэлгэ үнгэргэхын тула томилогдоһон хүнүүдтэ тэдэнэй харюусалга, уялга ба эрхэнүүд тухай ойлгуулха, мүн тэрэшэлэн ЦСУ-гэй органуудай зүгһөө нэмэлтэ түлбэри абаащье хадань, тэдэнэй саг үргэлжэ хүдэлмэрилжэ байһан газарһаань салин хүлһэниинь түлэгдэхэ гэжэ ойлгуулха;

Малай бэшэлгэ буруугаар хэһэн, малнуудаа нюуһан ба бэшэлгэдэ эсэргүүсэһэн гэмтэ нюурнууд хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха гэжэ малай тоо толгойе бэшэлгэ үнгэргэхын түлөө томилогдоһон хүдэлмэрилэгшэдтэ ба ниитэ зондо ойлгуулха;

Малай бэшэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябаса тухай СССР-эй ЦСУ-гэй аймагуудтахи ба городуудтахи инспекторнүүдэй элидхэлнүүдые 1950 оной декабриин 20-һоо хожом бэшэ шагнаха, бэшэлгын дүүрэхэдэ 1951 оной январиин 25-һаа хожом бэшэ бэшэлгын дүнгүүд тухай ба аймагтахи малажалай байдал тухай элидхэлнүүдые шагнаха.

Малай тоо толгой бэшэлгын уридшалан гаргагдаһан дүнгүүдые БМАССР-эй Статистическэ Управлени (нүхэр Иванова) БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ 1951 оной февралиин 1-дэ, эсэсэйнь дүнгүүдые 1951 оной мартын 10-да үгэхэ уялгатай.

ТИМИРЯЗЕВАЙ НЭРЭМЖЭТЭ АКАДЕМИИН ОЙ

Ленинэй орденто Московско хүдөө ажахын К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ академиин коллектив энэ оной декабриин 3-да тус академиин тогтоһонһоо хойшо 85 жэл гүйсэһэнэй алдарта ойе тэмдэглэхээр бэлэдхэжэ байна.

Тимирязевай академи — манай гүрэнэй социалистическэ ажахыда дээдэ мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэдэг кузница мүн. Большевистскэ парти ба советскэ правительство тэрэнэй үрэжэлтэ ажалдань бүхы условинуудые байгуулаа. Хаанта засагай условинуудта 50 жэлэй турша соо байхадаа, тус академи оройдоол 2792 хүниие бэлэдхэһэн байгаа һаа, 1917 онһоо хойшо хүдөө ажахыда 15 мянга шахуу мэргэжэлтэдые гүрэндөө үгөө.

Академи хадаа агрономическа, плодоовощно, агрохимиин, экономическа, зоотехническэ, агропедагогическа ба бусад факультедүүдтэй. Эндэнь 300 гаран лабораторинууд, кабинедүүд ба музейнүүд тоологдоно. 60 гаран кафедрануудтань 400-гаад профессорнүүд ба багшанар хүдэлмэрилнэ. Агрономическа эрдэмэй ехэхэн центр болохо, Тимирязевска академи хадаа социалистическэ ажахын гол шухала асуудалнуудые шиидхэнэ.

Үндэр ургаса абаһан дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг социалистическэ хүдөө ажахын түрүүшүүлые эндэ хододоо харахат. Практическа хүдэлмэридөө мичуринска түрүү агробиологическа наукын туйлалтануудые һайнаар хэрэглэхэдэнь туһалан, тус академиин коллектив колхозуудтай саг үргэлжэ бэшэг бэшэлсэдэг байна.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ академиин хүмүүжүүлэгдэгшэдэй дундаһаа элитэ ехэ эрдэмтэд ба гүрэнэй ажал-ябуулагшад урган гараа. Социалистическэ газарта ряалангай олон мастернууд эндэ агрономическа дээдэ эрдэмтэй болоо. Ороной суута комбайнернууд Борин, ахадүүнэр Оськинтон ба бусад олон хүнүүд тэдэнэй тоодо байна.

Академиин үрэжэлтэ ажалые большевистскэ парти ба советскэ правительство үндэрөөр сэгнэжэ, 1940 ондо тэрэниие Ленинэй орденоор шагнаһан юм.

Тимирязевкын алдарта ойе угтаха зуураа, тэрэнэй научна хүдэлмэрилэгшэд, багшанар ба студентнүүд оронойнгоо хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар бүрин эрмэлзэнэ.

(ТАСС).

ВАРШАВСКА КОНГРЕССЭЙ ТОГТООЛЫЕ ЕРЕВАНАЙ АЖАЛШАД ҺАЙШААНА

ЕРЕВАН, ноябриин 29. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй түүхэтэ тогтоолнуудые Арминиин столицын ажалшадта олон мянгаад агитаторнууд ойлгуулна

«Автодеталь» гэжэ завод дээрэ инженер С. Мкртчян конгресстэ зорюулагдаһан хөөрэлдөө хэһэн байна. Стахановец-фрезеровщик Р. Меликян иигэжэ хэлэбэ:

— Конгрессээр абтаһан, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида хандаһан хандалгые ба дэлхэйн арадуудта зорюулһан манифестые манай бүхы коллектив нэгэн дуугаар һайшаана. Агууехэ Сталинай хүтэлбэри доро советскэ хүнүүд коммунизмын гэрэлтэмэ байшан барижа байна. Манай амгалан зохёон бүтээхэ ажалда һаад тойбо ушаруулхыень хэндэшье зүбшөөхэгүйбди. Эб найрамдалые үшөө һэргэгээр сахихабди!

Кабельна заводой коллективэй һаналые мэдүүлэн, стахановец А. Карапетян иигэжэ хэлээ:

— Мүнөө манай заводой олохон бригаданууд эб найрамдалай вахтада жагсанхай. Украинын металлургнуудай захилые болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэжэ бидэнэр уялгаа үгөөбди.

Дайе эб найрамдал илаха, юундэб гэхэдэ агууехэ Сталинаар хүтэлбэрилэгдэһэн советскэ арад эб найрамдалай лагериие толгойлно.

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацийн таһагта

Яруунын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин ямар байһан тухай

Яруунын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин ямар байһан тухай ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой пропаганда ба агитацийн таһагые даагша нүхэр Аюровай элидхэлые һаяхан ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацийн таһагта сонособо.

Байра дээрэнь уридшалан шалгахада ба тус асуудалые зүбшэн хэлсэхэдэ, Яруунын аймагай ажалшадай дунда ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ ехэхэн дутуу дунданууд бии байна гэжэ элирүүлэгдээ.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд лекционно пропагандые ехэ дутагдалтайгаар ябуулна. Аймагай лекторскэ группа ба хүдөөгэй 5 лекторнүүд бодото дээрээ ямаршье ажал хэнэгүй. Лекторнүүдэй олонхинь имагтал спистэ оруулагдаһанһаа бэшэ, харин лекцинүүдые огто уншанагүй. Һүүлэй 3—4 һарын турша дотор культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай лекторнүүд общественно-политическэ темэнүүдээр оройдоол 20 лекци уншаһан байна. Естественно-научна темэнүүдээр лекци оройдоошье уншагдадаггүй шахуу.

Яруунын аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд һунгагшадай дунда ябуулха агитационно-пропагандистска хүдэлмэридэ муугаар хабаадана.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй олохон эмхи зургаануудта уран һайханай самодеятельностиин кружогууд хүдэлмэрилнэгүй.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зариманиинь хүдэлмэрилэгшэдөөр бүрин хангагдаагүй байна. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй һэлгэгдэхэ ушарнууд олон. Энэ жэлдэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай 8 хүдэлмэрилэгшэд һэлгэгдээ.

Һуурин газарнуудые радиофикацилга тус аймаг дотор мүнөө хүрэтэр түгэсхэгдөөгүй. Хүн зондо кино харуулха ябадал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Газетэнүүд ба журналнууд хүн зоной дунда муугаар тараан дэлгэрүүлэгдэнэ.

Олохон уншалгын байшангууд, хүдөөгэй ба колхозно клубууд үбэлэй сагта хүдэлмэрилхөөр бэлэдхэгдээгүй. Клубууд ба уншалгын байшангууд мебель болон культурна хэрэгсэлнүүдээр муугаар хангагданхай. Тэдээн соо шухала литература байхагүй. Библиотекэнүүдэй ба уншалгын байшангуудай номой фонднууд шэнэ номуудаар нэмээгдэнэгүй.

Дээрэ дурсагдаһан дутуу дунданууд шалтагааниинь юуб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй Яруунын айком, тэрэнэй пропаганда ба агитацийн таһаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин асуудалнуудта анхаралаа багаар табина. ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ энэ жэл соо культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин асуудалнууд нэгэшье удаа хэлсэгдээгүй.

«Сталинец» гэжэ аймагай газетын хуудаһанууд дээрэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин асуудалнууд һулаар харуулагдана.

Тэмдэглэгдэһэн дутуунуудые усадхаха ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха талаар хэдэн практическа хэмжээнүүдые абахыень ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой пропаганда ба агитацийн таһагта тус зүблөөн дээрэ һайшаан дурадхагдаа.

Сталинска Конституци тухай элидхэл

Мухаршэбэр тосхондохи агитпунктда һунгагшадта зорюулһан «Сталинска Конституци—илаһан социализмын Конституци» гэһэн темэтэй элидхэлые адвокат нүхэр М. Д. Гончаренко уншаба. Эндэ 100 гаран хүн хабаадаа. Элидхэл ехэ һонирхолтойгоор үнгэрбэ.

Санаар ябадаг агитбригада

ВЛКСМ-эй Кударын айкомой үүсхэлээр Кудара-Сомон тосхоной комсомолецууд санаар ябаха агитбригада эмхидхэбэ. Һаяхан энэ агитбригада нүхэр Жарниковай хүтэлбэри доро һунгагшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхаар аймагай колхозуудта санаар гараба.

Агитбригада һунгуулиин участогуудые шэмэхэ плакадууд, лозунгнууд, библиотекэнүүд болон бусад культурна материалнуудаар элбэг. Мүн лекторнүүд, элидхэлшэд тус бригадын составта оролсонхой.

Г. Цыдыпов.

Һунгагшадта зорюулһан кинофестиваль

Байгша оной декабриин 1-һээ республикын аймагуудаар һунгагшадта зорюулһан кинофестиваль үнгэргэгдэхэнь.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи кинофикациин Управлени болбол кинофестивалиие эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө аймагай кинофикациин таһагуудай начальнигуудай инструктивна зүблөө үнгэргэбэ.

Сталинска шанда хүртэһэн эрхим советскэ фильмнүүд фестивальда хабаадуулагдаха байна.

Һунгагшадта лекци

Һаяхан, Мухаршэбэрэй аймагай «Комсомол» колхозой һунгагшадта уласхоорондын байдал тухай лекциие партиин айкомой секретарь нүхэр Холбоев уншаба. Энэ лекциие колхознигууд ехээр һонирхон шагнаһан байна.

Б. Батомункуев.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

★

Арадай басаган

Иволгын аймагай Гильбира тосхоной малша бурядай бүлэдэ түрэһэн Дора Бандаевна Раднаева 1948 ондо Иркутска стамотологическа институт дүүргээд, өөрынгөө түрэһэн нютагта бусажа, Гильбирын врачебнэ участогые даагшаар ба врачаар хүдэлмэрилнэ. Дора Бандаевна өөрынгөө участок дээрэ эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ ороһон юм. Тэрэ хадаа малажалай фермэ ба гүүртэнүүдээр хододоо ябажа, зоной дунда санитарна культурые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэдэг, ажалшадай дунда ариг сэбэрые сахиха ба элдэб үбшэнүүдые уридшалан зайсуулха хэмжээ абадаг байгаа.

Эдэбхитэй врач нүхэр Раднаева 1949 ондо аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй элүүрые сахиха таһагые даагшын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн байна. Дора Бандаевна энэ тушаалдаа хүдэлмэрилхэдөө, эдэбхитэй ба шадамар эмхидхэгшэ байһанаа харуулаа.

Арадай үнэн сэхэ басаган Дора Бандаевна Раднаевае республикын түрүү Саянтын МТС-эй механизаторнуудай коллектив Иволгын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Гүрэнэй хуули сахигша

Бабушкин городой ажалшад городой прокурор Вера Васильевна Бочаровае городской Соведэйнгээ депутадта, кандидадаар дэбжүүлээ.

Вера Васильевна БМАССР-эй Верховно сүүдэй секретарьһаа городой прокурор хүрэтэр ургаһан байна. Тэрэ хадаа гүрэнэй хуулиие сахигша, советскэ гражданинуудай аша туһые үнэн сэхээр хамгаалагша мүн байха юм. Гадна, нүхэр Бочарова арад зоной гомодол ба хандалгануудта туйлай ехэ анхаралтайгаар хандадаг, тэдэндэ зохихо зүбшөөл заабари үгэдэг байха юм.

Нүхэр Бочарова үнэн сэхэ ажалаараа Бабушкин городой ажалшадай дунда тон ехэ хүндэтэй.

Н. Святогор.

★ ★

Колхозой шадамар хүтэлбэрилэгшэ

Октябрьска социалистическэ революциин болоһоной һүүлээр 18 наһатай залуухан Денис Радионов партизанска отрядта һайн дураараа орожо, Забайкальеые сагаангвардейцүүдһээ сүлөөлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан юм. 1921 ондо нүхэр Радионов Улаан Армиин зэргэдэ татагдажа, залуу советскэ республикые хамгаалалсаһан ба большевистскэ хатуужал олоһон байна.

Нүхэр Радионов 1924 ондо армиин зэргэһээ табигдаад, хүдөө деревнидэ шэнэ байдал зохёохо хэрэгтэ үнэн зүрхэнһөө оролсоһон байха юм.

Тэрэ хадаа нютагтаа колхоз эмхидхэгшэдэй нэгэн мүн. Радионов болбол колхозойнгоо тогтоһоной түрүүшын үдэрһөө эхилжэ полеводоор хүдэлмэрилһэн байна. 1934 ондо Дээдэ-Худанай сомоной «Ударник» колхозой гэшүүд правлениингээ түрүүлэгшээр тэрээниие һунгаа һэн. Тэрэ гэһээр нүхэр Радионов колхозойнгоо түрүүлэгшээр таһалгаряагүй ажаллажа байна. Түрэл колхозоо большевистскэ болгохын, колхознигуудаа шанга шадалтай болгохын түлөө нүхэр Радионов бүхы хүсэ шадалаа ба шадабаряа гаргана.

Колхозойнгоо ниитын ажахые хүгжөөхэ талаар ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Денис Максимович Радионов «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор, мүн «1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагданхай.

Большевистскэ партиин үнэн хүбүүн, колхозно шадамар хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Радионов аймагай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Ударницка № 6 округһоо Хэжэнгын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

Габьяата багша

Ажалшадай депутадуудай Мухаршэбэрэй аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин эхин класуудай багша Сусанна Владимировна Говорина дэбжүүлэгдэһэн байна.

Сусанна Владимировна 30 жэлэй турша соо манай республикын һургуулинуудта багшаар хүдэлмэрилөө. Энэ үе соо Сусанна Владимировна хэдэн олон зуун залуушуулые һурган хүмүүжүүлһэн байха юм. Бүхы Советскэ Союз дотор, арадай ажахын олон һалбаринуудта тэрэнэй хүмүүжүүлһэн хүнүүд хүдэлмэрилжэ байдаг. Социалистическэ Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд басагад болгон хүмүүжүүлһэнэйнь түлөө тэдэнэр хүндэтэ багшадаа баяр баясхалан хүргэдэг юм.

Нүхэр Говорина өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээ ба педагогическа мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг, залуу багшанарта туһалдаг ба тосхонойнгоо ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг байна. Тэрэ хадаа Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн сэхээр, советскэ патриотизмын үзэлөөр хүүгэдые хүмүүжүүлдэг.

Сусанна Владимировна үнэн шударгуу ажалайнгаа түлөө Ажалай Улаан тугай орденоор шагнагдаһан ба БМАССР-эй габьяата багша гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

Нүхэр Говорина—Мухаршэбэрэй аймагай Соведэй депутадта эрхим кандидат мүн.

Олондоо хүндэтэй түрүүлэгшэ

Лазогой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд өөрынгөө колхозой түрүүлэгшэ Александр Назарович Чукреевые Прибайкальска аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Старо-Татауровска № 17 һунгуулиин округһоо дэбжүүлбэ.

1947 ондо болоһон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үедэ нүхэр Чукреев тус аймсоведэй депутадаар һунгагдаһан байгаа. Тэрэ хадаа гурбан жэлэй туршада депутатска уялгаяа нангинаар дүүргэжэ, һунгагшадай дунда нэрэ хүндэеэ суурхуулаа.

Колхозой түрүүлэгшээр 4-дэхи жэлээ хүдэлмэрилжэ байха зуураа, Александр Назарович колхозоо аймагай түрүү колхозуудай зэргэдэ гаргажа шадаа. Тус колхоз 1950 ондо үхэр, хони, гахай, шубуу үсхэбэрилхэ гүрэнэйнгөө түсэбүүдые сум дүүргээ. Мүн хүдөө ажахын продуктнуудые тушааха түсэбүүдээ болзорһоонь урид гүйсэдхэһэн байна.

Нүхэр Чукреев хадаа колхознигуудайнгаа дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулдаг, нютагайнгаа эдэбхитэдтэй нигта барисаатайгаар ажалладаг, олондо хүндэтэй нүхэр юм.

★

Партийна хүтэлбэрилэгшэ

Даши-Цырен Ринчино 1915 ондо Заиграйн аймагай Дабаатын сомоной, Нарин Шэбэр нютагта дунда шадалтай таряашанай бүлэдэ түрэһэн юм. Улан-Удэдэ байгуулагдаһан 7 жэлэй бурят һургуули тэрэ 1932 ондо дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ, «Арбижал» колхозой комсомольско организациин секретаряар һунгагдаһан байна.

Уданшьегүй ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомоор Даши-Цырен Ринчино хүдөө ажахын коммунистическэ һургуулида эльгээгдэбэ.

Нүхэр Ринчино хоёр жэл хахад соо тэрэ һургуулида һуража, эрхим һайнаар дүүргэбэ. Тэрэ үедэ ВКП(б)-гэй гэшүүндэ абтаба. Һүүлээрнь «Бурят-Монголой Үнэн» газетын пропаганда ба агитациин таһагые даагшаар хүдэлмэрилжэ байтараа, 1939 оной намар Улаан Армиин албанда мордоо бэлэй.

Армида нүхэр Ринчино түрүүшээр полкын комсомольско комитедэй секретаряар, албанайнгаа һүүлшын хэдэн жэлэй туршада полкын парторгоор хүдэлмэрилөө. Империалистическэ Японидо эсэргүү дайнда хабаадалсаһанайнгаа түлөө нүхэр Ринчино «Дайшалхы габьяагай түлөө», «Японие илаһанай түлөө» медальнуудаар шагнагданхай.

1946 оной октябрь. Даши-Цырен Ринчино Советскэ Армиин зэргэһээ табигдажа, түрэл Бурят-Монголдоо бусажа ерэбэ. 1947 онһоо 1949 оной август хүрэтэр тэрэ ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой пропагандистаар, партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагые даагшаар хүдэлмэрилөө. Эндэ Ленин — Сталинай партида хизааргүй үнэн сэхэ, партийна хүтэлбэридэ шадабаритай байһанаа харуулаа. Тиин, 1949 оной августын һараһаа эхилэн, нүхэр Ринчино ВКП(б)-гэй айкомой хоёрдохи секретаряар хүдэлмэрилнэ. Тэрэниие аймагай ажалшад һайса мэдэжэ, хүндэлдэг байна.

Мүнөө Даши-Цырен Ринчино ажалшадай депутадуудай Заиграйн аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэнхэй. Нүхэр Ринчиногой һунгагшадайнгаа этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһаниинь лабтай.

Б. Дашиев.

Холын сомоной Соведтэ

Закаменай аймагай Санагын сомоной Соведэй территори дээрэ хоёр колхоз, эхин ба дунда һургуулинууд, больница, зоовстпункт, сельскэ библиотекэ, уншалгын байшан, маслозавод ба бусад бии. Эдэнэй хүдэлмэриие ажалшадай депутадуудай Санагын Совет хүтэлбэрилнэ.

Эдэ колхозуудай ба эмхи зургаануудай хүдэлмэриие зүбөөр хүтэлбэрилхын ба залан ябуулхын тулада, сомоной Совет ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Бабалов хадаа Соведэйнгээ эмхидхэлэй-олониитын хүдэлмэридэ сессинүүдэй ээлхэ үүргые дээшэлүүлхэ ябадалда, депутадуудай ба саг үргэлжын комиссинуудай ажал-ябуулгые эдэбхитэй болгохо, олониитэтэй Соведэй холбоо барисаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна. Ушар иимэһээ Соведэйнь сессинүүд саг соогоо болодог ба үндэр хэмжээндэ үнгэрдэг.

Сессинүүдые зарлахын ба үнгэргэхын тулада бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэгдэдэг. Энэ хүдэлмэриие депутадууд ба саг үргэлжын комиссинууд ябуулдаг. Саг үргэлжын комиссинууд али бүхы асуудалнуудые сесси дээрэ табихынгаа урда тээ нэн түрүүн тэрэниие һайнаар шалгажа үзэдэг, колхозуудай ба эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха тээшэ шэглүүлэгдэһэн дурадхалнуудые зохёодог байха юм. Энэнь зүб шиидхэбэри абаха ябадалдань нилээд туһалдаг.

Сесси дээрэ табигдаһан асуудалай зүбшэн хэлсэлгые большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй туг доро идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын тулада, сессиин болохоһоо 5 хоног урид тэрэнэй болохо үдэр, газар, мүн тэрэшэлэн хэлсэхэ асуудалнууд тухай депутадуудта ба активуудта соносходог байна. Энэнь сесси дээрэ табигдаһан асуудалаар зүб шиидхэбэри абаха ябадалда туһалдаг.

Соведэй депутадууд һунгагшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа, сессиин шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ тэдэниие элсүүлдэг ба зоригжуулдаг. Тиин саг үргэлжын комиссинууд тус шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хинан шалгадаг.

Энээнэй ашаар Соведээр абтаһан шиидхэбэринүүд сомон соохи ажахын-политическэ кампанинуудай ябасада сэхэ нүлөөлдэг байна.

Сомоной Соведэй олонхи депутадууд өөрынгөө эрхэ ба уялгые зүбөөр ойлгодог, һунгагшадтаяа саг үргэлжэ барисаатай байдаг, энээгээрээ сомоной Соведэй ба олониитэ ажалшадай хоорондохи холбоо барисаае улам бэхижүүлдэг байна.

Тус Соведэй депутадууд өөһэдынгөө һунгагшадтай уулзажа, өөрынгөө ба сомоной Соведэй ажал-ябуулга тухай тэдэндэ хододоо тоосодог. Депутадууд нүхэд Панжи Санданович Норбоев, Даниил Васильевич Лаврентьев, Даши Цыденович Гомбоев ба бусад һунгагшадайнгаа найдабариие илангаяа һайнаар дүүргэнэ.

Һунгуулиин № 1 центральна округой һунгагшад колхозуудые радиофикацилха ба электрофикацилха, һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо ябадалые сомоной Соведээр дамжуулан туйлахыень сомоной Соведэй депутат нүхэр Лаврентьевтэ захяа эльгээһэн байна. Тиин нүхэр Лаврентьев һунгагшадайнгаа захяа дүүргэхын түлөө горьтойхон хүдэлмэри ябуулаа. Энээнэйнь ашаар мүнөө сомоной колхозуудта хоёр электростанци баригдажа байна. Тус электростанцинуудай барилга ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр — 1950 оной декабриин 17-до сүм дүүргэгдэжэ, колхознигуудай гэрнүүдтэ Ильичын лампочканууд яларха байна.

Депутат Лаврентьевэй үүсхэлээр, колхозно улусуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдаа. Колхознигуудта шэнэнүүд гэрнүүд баригдаа. Модонууд таригдаа. «Коминтерн» ба бусад колхозуудта колхозно парк бии болгогдоо.

Энээнһээ гадна нүхэр Даниил Васильевич Лаврентьев һунгуулиингаа округто горьтойхон хүдэлмэри хэнэ. Нүхэр Лаврентьев һунгагшадай гомодол ба мэдүүлгэнүүдые нарин нигтаар хаража, саг соонь харюу үгэдэг байна. Нэгэтэ «Коминтерн» колхозой малшан Цыренжап Дашипылова Лаврентьевтэ гомодол барин хандаһан байгаа. Юуб гэхэдэ, колхозой правлени һайса шалгаагүй аад, Дашипыловае мал үхүүлээ гэжэ гэмнэһэн байна. Тиин нүхэр Лаврентьев энээниинь һайтар шалгажа, Дашипыловагай гэмгүй байһые тодоруулаад, сомоной Соведээр дамжуулан, колхозой правлениин үнэнтэбэшэ шиидхэбэриие болюулһан байна.

Депутат нүхэр Лаврентьев һунгуулиин округтохи хүдэлмэреэ энээгээр хизаарладаг бэшэ. Тэрэ хадаа һунгагшадтаяа уулзалга эмхидхэжэ, парти ба правительствын, мүн сомоной Соведэй шиидхэбэри тухай хэлэжэ үгэдэг, орон доторхи ба уласхоорондын байдал тушаа лекци, элидхэлнүүдые һунгагшадай урда хэлэдэг байна.

Энэ мэтэ хүдэлмэринүүдые депутадууд нүхэд Норбоев, Бабалаев, Гомбоев ба бусад ябуулна.

Депутатска уялгануудаа үнэн сэхээр нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэдэг депутадууд Норбоев, Лаврентьев, Бабалаев ба Гомбоев гэгшэд тус сомоной ажалшадта хүндэтэй болоһон байха юм.

Тиимэһээ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хамтынгаа суглаанда сугларжа, нүхэр Даниил Васильевич Лаврентьевые ажалшадай депутадуудай Закаменай аймагай Соведэй депутадуудта кандидат болгон нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ. Мүн тэрэшэлэн нүхэд Норбоев, Бабалаев ба Гомбоев гэгшэд ажалшадай депутадуудай Санагын сомоной Соведэй депутадуудта кандидадууд болгогдон дэбжүүлэгдэһэн байна.

Эдэ бүгэдэ хадаа тэдэнэй депутатска ба сомоной Соведэй хүдэлмэридэхи ажал-ябуулгые һунгагшадай эрхимээр сэгнэһыень үшөө дахин харуулна гээшэ.

* * *

Тус сомоной Соведтэ саг үргэлжын гурбан: культурно-ажаһуудалай, хүдөө ажахын ба финансово-бюджетнэ комиссинууд байгуулагданхай. Эдэ комиссинууд хүдэлмэреэ зүбөөр табиһан ба саг үргэлжэ творческо үүсхэлтэйгээр ажаллаһан дээрэһээ, эмхидхэлэй-ажахын ба культурно-хүмүүжүүлгын олон янзын хүдэлмэридэнь Соведэй бодото түшэг тулгууринь болоожо шадаһан байна.

Депутат Гомбоевой хүтэлбэрилдэг саг үргэлжын хүдөө ажахын комисси сомонойнгоо колхозуудай ажахын талаар дэбжэхын түлөө эрид тэмсэнэ. Энэ комисси хүдэлмэридөө творческо үүсхэл гаргадаг, олониитэтэй нигта барисаатай ба олон тоото эдэбхитэдтэй байдаг, тиимэһээ сомон соохи колхозуудай байдалые һайса мэдэдэг байха юм.

Энэ комиссиин гэшүүдэй үүсхэлээр ниитынгээ малые бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангаха, һарлаг ба хайнаг үсхэбэрилгэдэ племенной хэрэгые гуримшуулха ба һайжаруулха гэхэ мэтын шухала шухала асуудалнууд сомоной Соведэй үмэнэ табигдаһан байгаа. Энээнэй ашаар тус сомоной колхозууд үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө 137 процент гүйсэдхэжэ, үбэлжэлгэдэ эмхитэйгээр ороо. Гадна, һарлаг ба хайнагай үүлтэр һайжаруулха хэрэг гуримшуулагдаа байна.

Депутат Лаврентьевэй хүтэлбэрилдэг культурно-ажаһуудалай комиссишье мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус комисси хадаа сомон соохи культурна эмхи зургаануудай: сельскэ библиотекын, уншалгын байшангай, больницын ба колхозно клубуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулаа.

* * *

Депутадуудай энэ эдэбхитэй ажал-ябуулгань, саг үргэлжын комиссинуудай үүсхэлтэ ажалынь сомон соохи ажахын ба культурын байгуулалтын ябасада ехэхэн нүлөө үзүүлээ. Сельскэ ба сомоной Соведүүдэй аймагай социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр энэ оной гурбадахи квартал соо Санагын сомоной Совет түрүү һуури эзэлһэн байха юм.

Мүнөө ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдан ажалшадай үйлэдбэриин ба политическэ эдэбхиин үдэрһөө үдэртэ дэбжэжэ байхадань, тус сомоной Совет энэ дэбжэлтыень шадамар бэрхээр хэрэглэнэ. Тиин тэрэнэй депутадууд ба саг үргэлжын комиссинууд ажалшадай дунда ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулна, һунгалтануудай болохо үдэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэнэ.

Т. Галанов.

„СОВЕТСКЭ СОЮЗ—ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, ДЕМОКРАТИИН БА СОЦИАЛИЗМЫН ТҮШЭГ ТУЛГУУРИ“ ГЭҺЭН ТЕМЭЭР ЗАНЯТИ ЯАЖА УНГЭРГЭХЭБ

«Советскэ Союз — эб найрамдалай, ...кратиин ба социализмын түшэг ...гуури» гэһэн темые үзэлгэ хадаа эб ...рамдалые шууд сэхээр хамгаалагша, ... бага арадуудай эрхэ сүлөө ба бэеэ ...анхай байдалые эрид хамгаалагша, ...кратическа лагериин хүтэлбэрилхы ... хүсэн болоһон Советскэ Союзай ...үүхэ үүргые һурагшадта харуулха ...эн зорилготой.

США болон Англиин толгойлжо бай... империалистическэ лагерь агрсссн ...эхэлгэһээ агрсссн халгэдэ орожо ...адань, Советскэ Союз бата бэхи ... удаан сагай эб найрамдалта байда... түг баригша болон, империалист...удай, дэлхэйн шэнэ дай һүжэрөөгшэ... агрессивнэ түсэбтэ эсэргүүсэн ...интэйгээр ба хэлбэришэгүйгөөр ...сэжэ, арадуудай хоорондын амгалан ...ын харилсаае сахина гэжэ һураг... дурсагдаһан темэ үзөөд байхадаа ...ар ойлгохо ёһотой.

«Советскэ Союз — эб найрамдалай, ...кратиин ба социализмын түшэг тул...ри» гэһэн темые үзэлгэ хадаа эб ...рамдалай, демократиин ба социализ... түлөө тэмсэлдэ бүхы оронуудай ...грессивнэ хүнүүдые большевигүүдэй ...тиин хүтэлбэри доро, агууехэ Ста...ай ударидалга доро өөрыгөө той...лэн жагсааһан социалистическэ Эх...эйнгоо түлөө патриотическа омогор...ьепь һурагшадта бэхижүүлхэ байна.

«Советскэ Союз — эб найрамдалай, ...кратиин ба социализмын тулгуури» ...н темые үзэлгэдэ һуралсалай прог...мын ёһоор 8 час үгтэнэ. Энэ сагые ...эжэ хубаахада болоно:

1. «Дайнай хойтохи дэлхэйн хоёр ла...» гэһэн бүлэгтэ — 2 час;

2. «США-гэй империалистнууд — эб ...рамдалай, арадуудай эрхэ сүлөө ба ... даанхай байдалай хорото дайсад» ...н бүлэгтэ — 2 час;

3. «Советскэ Союз — демократичес... лагериин хүтэлбэрилхы гол хүсэн» ...н бүлэгтэ — 2 час;

4. «Эб найрамдалай, демократиин ба ...ализмын хүсэнүүд ургажа ба бэхи...э байна» гэһэн бүлэгтэ —2 час.

Пропагандист болбол дэлхэйн хоёр... дайнай эсэстэ уласхоорондын бай... болоһон гол хубилалтануудые ...улаа, темын нэгэдэхи бүлэг тухай ...жэ ороно. Дэлхэйн хоёрдохи дай... шухала дүнгынь хадаа антиимпе...листическэ, демократическа лаге... бүхэжэлгэ ба империалистическэ, ...демократическа лагериин һуларал... болоно гэжэ тэмдэглэнэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайн США болон ...иин империалистнуудай һанаһан ... дүүрэгүй гэжэ пропагандист ... СССР-ые һуларуулха ба мүн ...хоорондын демократическа хүдэлөөе ...а гэжэ тэдэ империалистнуудай ...оншье һаань, манай агуухэ со...листическэ держава дайсантай хэһэн ... тулалдааһаа илагша болон га...

Советскэ Союзай уласхоорондын удха... ба нэрэ хүндэнь хэмжээлэшэ...өөр ургаа. «Мүнөө Советскэ Сою... хабаадалгагүйгөөр гү, али манай ... ороной үгые шагнангүйгөөр улас...ондын харилсаанай шухала асуу...уудые шиидхэжэ болохогүй. Нүхэр ...анай хабаадалга хадаа уласхоорон... ёрөо проблемануудые амжалтатай... шиидхэлгын эрхим найдалга гэжэ ...гдоно» (В. М Молотов, Гадаадын ...тикын асуудалнууд, Госполитиздат, ...8 он, нюур 24—25).

Гитлеровскэ Германи ба империалис... ...э Япони хоёрые Советскэ Сою...аһан туйлай ехэ түүхэтэ илалта, ...-эй экономическа ба сэрэгэй хүсэ ...ай бэхижэлгэ, тэрэнэй уласхоо... ...н нэрэ хүндын ургалта хадаа ...н хоёрдохи дайнай эсэстэ бии ...он хоёр системын хоорондохи ху... хэмжээнэй хубилһан ябадалай ...шалтагааниинь болоно гэжэ пропа...ист тэмдэглэхэ зэргэтэй.

...ашань пропагандист хадаа бүхы ...хоорондын байдалай хубилалтада ...скэ Союзай шиидхэхы үүргэ юун ... харагдаһан тухайнь хэлэжэ үгэ...

...СР болбол гитлеровскэ Германи ба ...риалистическэ Японине бутасохихо ...тэ гол үүргэ дүүргэһэн байна. ...р диилдэһэнэй эсэстэ Германи, ... Итали гурбан «агуухэ» импе...листическэ гүрэнүүдэй тооһоо га... байна. Франци сэрэгэй-полити... унаалтада орожо, тэрэнэй үүргэнь ...ай хойтохи уласхоорондын байдал... ...эзд һулараһан байна. Дайнай ... Англиин урданайнь хүсэн хороо. ...даа империализмын бүхы дэлхэйн ... һулараа, капитализмын хүсэн ...а гэһэн удхатай.

...етскэ Союз Централна ба Зүүн... ... Европын оронуудые гитлеров... ...рлалтаһаа сүлөөлөө. Энэ хадаа ...ингөө помещигүүд ба капиталист... ... мүлжэлгые өөрһөөн хаяжа, ... өөрынгөө гарта абаха ба ара... ...мократиин гүрэнүүдые байгуулха ...эа оронуудай арадуудта олгоо. ...ска демократическа республикые ...үүгэ Европын түүхэдэ шэнэ хуу... ...эгээ.

Советскэ Союзай түүхэтэ амжалтанууд хитадай арадай революциин илалта, мүн Корейскэ арадай республикые байгуулха хэрэгтэ шиидхэхы удхашанартай байгаа, мүнөө Кореяын арадууд американска империализмын зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн өөрынгөө национальна нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө героическаар тулалдажа байна.

Хитадтахи арадай-сүлөөлэлтын хүдэлөөнэй илалта хадаа Октябрьска революциин һүүлээр дэлхэйн империализмын бүхы системэдэ хэһэн шэнэ шанга сохилто болоо. Ахадүүгэй союз тухай Договор хоорондоо баталһан Советскэ Союз ба Хитадай арадай республика хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ хүсэн болоно, тэрээнтэй тэнсэхэ хүсэн хүн түрэлтэнэй түүхэдэ байгаагүй, байнашьегүй.

Бүхы капиталистическэ оронуудта хүдэлмэришэнэй ба демократическа хүдэлөөнэй ургалта ба бэхижэлтэ, мүн империалистическэ дарлалтада эсэргүүгээр, өөрынгөө национальна сүлөөлэлтын түлөө колониальна ба дулдыданги оронуудай арадуудай тэмсэлые ургалхалга хадаа дэлхэйн хоёрдохи дайнай нэгэ тон шухала политическэ дүн болоно.

Эдэ бүгэдэ хадаа капитализмын системын саашанхи һуларалта мүн.

Удаань империалистическэ ба демократическа хоёр лагерь болон дэлхэйн хубаарһан тухай хэлээд, пропагандист хадаа лагерь бүхэндэ тайлбари үгэнэ, тиихэдээ эдэ лагерьнуудай үндэһэн зүрилдөөнүүдые харуулха ябадалда гол анхаралаа табина.

Үшөө дайнай үедэ антигитлеровскэ коалициин гол хабаадагшад: СССР—нэгэ талаһаа, США ба Англи—нүгөө талаһаа, дайнай зорилгые, дэлхэйн дайнай һүүлэй байгуулалтын зорилгые ондо ондоогоор ойлгодог байгаа гэжэ пропагандист тайлбарилна.

США-гэй ба Англиин зонхилхы тушаалтай хадаа гадаадын рыногүүд дээрэ өөрынгөө байдалые бүхэжүүлхын, түүхэй эдэй шэнэ уурхайнуудые, шэнэ стратегическэ базануудые эзэлхын ба өөрынгөө экономическа, политическэ ба сэрэгэй хиналтые улам олон тоото гүрэнүүдтэ бэлүүлхын тула тэрэ дайе ашаглаха гэжэ оролдодог байгаа.

США болон Англиин империалистическэ тушаалтан хадаа гитлеровскэ Германиин ба империалистическэ Япониин хүсэд диилдэхэ ябадалые огто хүсэдэггүй байгаа. Тэдэнэр дэлхэйн рынок дээрэһээ түрижэ болохо хэмжээтэйгээр лэ эдэ оронуудые нэгэ-бага һуладуулха гэһэн гансал тиимэ зорилготой байгаа. США-гэй ба Англиин империалистнууд гитлеровскэ Германиие бэеэ даанхайбэшэ ороной байдалда үлөөхэ ба СССР-тэ эсэргүү сохилтын хүсэн болгон саашадаашье хэрэглэхэ гэжэ оролдодог байһан тухайнь олон тоото баримтанууд, дайнай һүүлээр толилогдоһон документальна мэдээнүүд хэлэнэ.

США болон Англиин реакционно бүлэгөөрхин хадаа СССР тушаа дайнай үедэ хорото политика ябуулжа байгаа. Тэдэнэр СССР-эй һулархые, һалахые хүсэжэ байгаа. Тиимэһээ США ба Англи хоёр Германида эсэргүү ябуулагдаһан дэлхэйн хоёрдохи дайнай гол фронтнууд дээрэ нилээд ехэ сэрэгэй хүсэтэйгөөр хабаадаагүй байна. Тиимэһээ США Англи хоёр хоёрдохи фронт Баруун Европодо нээлгые ноншоруулдаг байгаа. СССР дайнһаа боложо хоёрдугаар орон болохо, тиихэдэнь тэрэниие хинажа байха гэжэ тэдэнэр һанаһан байгаа.

США болон Англиин зонхилогшод империалистическэ ёһоор эбтэ орон дайе дүүргэхэ, бусад гүрэнүүдые зонхилхо эрхэ США ба Англида хангаха тиимэ удхатай хэлсээнүүдые дайлалдаһан гүрэнүүдтэй баталха гэжэ бодоһон байгаа.

Советскэ Союз хадаа дайнай удхые ба дайнай һүүлээр эб найрамдалые тогтоохо гэһэн зорилгые тон ондоогоор ойлгодог байгаа. СССР болбол Германи болон Япониин империалистнуудые бута сохихын түлөө, фашизмые усадхахын түлөө, гитлеровскэ агрессиһээ хохидоһон оронуудта демократическа гүримүүдые тогтоохын түлөө, дайнай һүүлээр удаан сагай эб найрамдал тогтоохын түлөө тэмсэһэн байна. «Зорилго хадаа дайе гансахан шүүхэ бэшэ, мүн шэнэ агрессиин ба шэнэ дайнай бии бололгые ходоодоошье бэшэ һаа, угайдхадаа удаан сагай турша соо болюулха ябадалда байна» гэжэ нүхэр Сталин 1944 ондо хэлээ һэн. (И. Сталин. Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайн тухай, хэблэл 5-дахи, нюур 165—166).

Пропагандист болбол империалистическэ лагериие харуулхадаа, тэрэнэй хүтэлхы хүсэниинь США байгаа, бүхы дэлхэйн арадуудые богоолшолхо һанаатай империалистическэ орон, уласхоорондын реакци ба фашизмын гол тулгуури, дэлхэйн шэнэ дайе бэлэдхэлгын гол гуламтань байһан байгаа.

Англи США-тай холбоотой, тэрэ хадаа американска империалистнуудай туһаламжаар колонинуудые эзэрхэжэ байдагаараа үлэхэ, өөрынгөө байдалые бүхэжүүлхэ гэжэ оролдодог. Франци, Итали, фашистска Испани, реакционно Турци, Бельги, Голланди, Титогой фашистска бүлэгэйхин ба США, Англиһаа мэдэлтэй Дүтын Востогой ба Урда Америкын хэдэ хэдэн оронууд империалистическэ лагерьта ороно.

Империалистическа лагериин гол зорилгонь хадаа империализмые бүхэжүүлгэ, Советскэ Союзда ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү шэнэ дай бэлэдхэлгэ, дарлагдаһан арадуудай национально-сүлөөлэлтын хүдэлөөе даралга, социализм ба демократида эсэргүү тэмсэл, реакционно, антидемократическа, фашистска тухэлтэй журам болон хүдэлөөнүүдые дэмжэлгэ, ажалшадай ажабайдалайнь, экономическа интересүүдые хаһалга болоно.

Иигэжэ хэлэхэ зуураа, империалистическэ лагерь доторой зүрилдөөнүүд хурсадана гэжэ пропагандист тэмдэглэхэ ёһотой. США Великобритани хоёрой хоорондохи зүрилдөөнүүд ургажа байна, тэдэнэр хадаа дэлхэйн рыногүүд дээрэ эзэрхэхын түлөө, колониальна ба дулдыданги арадуудые дарлахын ба мүлжэхын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байнад. Экономическа кризис хурсадажа, капиталистическэ оронуудай хоорондохи харилсаань хүйтэрнэ. Капиталай оронуудта революционно ба демократическа хүдэлөөн шангадана. Эдэ бүгэдэ хадаа капитализмын байдалые холхидуулжа, империалистическэ лагериин хүсые һуларуулна.

Империалистическэ лагерьта демократическа лагерь эсэргүү байна. Демократическа лагериин гол хүсэниинь агуухэ социалистическэ гүрэн—Советскэ Союз болоно. Хитад арадай республика, Болгари, Чехословаки, Польша, Румыни, Венгри, Албани, Корейскэ арадай республика, Монгол арадай республика, Германска демократическа республика демократическа лагерьта ороно. Мүн Вьетнамай демократическа республика ба империализмда эсэргүү тэмсэжэ байгаа Азиин бусад арадууд энэ лагерьта хамаадана. (Эдэ оронуудые пропагандист карта дээрэ харуулна). Демократическа лагерь хадаа капиталистическэ оронуудтахи хүдэлмэришэдэй ба демократическа хүдэлөөгөөр дэмжэгдэнэ.

Демократическа лагериие харуулхадаа тэрэнэй гол программань хүн түрэлтэнэй эгээн шухала интересүүдэй түлөө—эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэл, демократическа лагерь нэгэдэмэл бата дура зоригтой гэжэ пропагандист хэлэнэ. Демократическа лагериин хүсэниинь империалистическэ лагериин хүсэндэ орходоо хэмжээлэшэгүй ехэ гэжэ пропагандист тэмдэглэнэ.

Удаадахи занятила болохо хөөрэлдөөн дээрэ пропагандист хадаа иимэ жэшээтэй асуудалнуудые һурагшадай үмэнэ табина:

1. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай эсэстэ уласхоорондын байдалай эрид хубилалта юун дээрэ харагданаб?

2. Дэлхэйн хоёр лагерьнуудай үндэһэн илгаань юун дээрэ харагданаб?

3. Советскэ Союзые эб найрамдалай түшэг тулгуури, демократическа лагериин гол хүсэн гэжэ бүхы дэлхэйн арадууд юундэ тоолоноб?

4. Демократическа лагериин хүсэнүүд империалистическэ лагериин хүсэнүүдтэ орходоо юундэ хэмжээлэшэгүй ехэб?

Хөөрэлдөөе хүтэлжэ байхадаа пропагандист болбол империалистическэ лагерь арадта харша, реакционно гэжэ һурагшадтаа һайса ойлгуулхые хүсэнэ. Тэрэ лагерь капиталистическэ томо монополинуудай интересые сахина. Демократическа лагериин үг зорилгонууд прогрессивнэ, юундэб гэхэдэ, тэдэ зорилгонууд бүхы дэлхэйн үргэн арад түмэнэй интересые сахина.

* * *

Американска империалистнууд эзэмдэлгын политикые ходо ябуулдаг байгаа гэжэ тэмдэглэн пропагандист хадаа «США-гэй империалистнууд—эб найрамдал, арадуудай эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалай хорото дайсан» гэһэн бүлэг тухай хөөрэжэ эхилнэ. Энэ политикын зорилгонь американска монополинуудай хомхойрон шунахайрха бүринь улам ургана. США-гэй дотоодын ба гадаадын бүхы политиканьтомо монополинуудай интересэй тула бэелүүлэгдэдэг, тэдэнэй түлөөлэгшэд США-гэй гүрэнэй аппарадые толгойлдог гү, али хинажа байдаг тухайнь пропагандист тэмдэглэнэ.

Американска бүлэг монополинууд, банкирнууд дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ тон ехэ зөөри суглуулаа.

Үшөө дайнай боложо байхада американска империалистнууд дайнай һүүлээр эзэмдэлгэ хэхэ түсэбөө зохёоһон байна. Дайлалдаһан оронуудые богоолшолхын тулада тэдэнэй экономическаар һулараһан ябадалые хэрэглэхэ гэжэ бодоһон байгаа. «Маршаллай түсэб» США-гэй империалистическа политикын нэгэ зэбсэгынь болоно. «Маршаллай түсэбэй» үндэһэн дээрэ США түрүүтэй империалистическэ гүрэнүүдэй сэрэгэй агрессивнэ союзууд — Баруунай союз, Хойто атлантическа блок байгуулагдаһан байгаа. 1950 оной эхиндэ американска империалистнууд хадаа «Европын экономическа нэгэдэл» гэдэгые, тодорхойлон хэлэбэл Баруун Европын гүрэнүүдэй хоорондохи экономическа хилэнүүдые усадхаха ба американска товарнуудые һаадгүйгөөр худалдахадань таарүү нэгэн рынок болгохо проект табиһан байна. «Шуманай түсэб» гэжэ нэрэтэй болоһон Франци, Баруун Германи, Бельги, Голланди ба Люксембургын нүүрһэнэй ба металлургическа промышленностиие нэгэдүүлхээр бэлэдхэгдэжэ байһан түсэб хадаа дурсагдаһан проектын бодото баримтань болоно. Эдэ бүхы «түсэбүүдэй», «союзуудай» ба бусадай ашаар американска империалистнууд Баруун Европын оронуудые экономическа ба политическэ бэеэ даанхай байдагһаань хүсэд хаһаха ба тэдэниие өөһэдынгөө колонинууд болгохо хүсэлэнтэй.

Өөһэдынгөө дэлхэйн импери байгуулхын тула оролдожо байһан американска империалистнуудай авантюристическэ түсэбүүд гитлеровецүүдэй ба японско империалистнуудай зүнтэг түсэбүүдһээ хэтэрнэ.

«Американска монополистнуудай логиконь тон простой. Хэрбээ тэдэнэй карман туласа шэхэбэл, энэ хадаа бүхы хүн түрэлтэниие «харагша» гэжэ Америкын Холбоото Штадуудай бэеэ нэрлэхынь ба бүхы дэлхэйн хүтэлбэриие булнажа абахынь тулада хүсэд хүрэхэ юм гэжэ тэдэнэр бододог байгаа. Энэ «логикотой» зохилдуулагдан американска зонхилхы тушаалтанай дайнай һүүлэй агрессивнэ бүхы политиканьдэлгэрнэ» (Г. М. Маленков, 1950 оной мартын 9-дэ Москва городой һунгуулиин Ленинградска округой һунгагшадай суглаан дээрэ хэлэһэн үгэ).

США-гэй толгойлжо байгаа империалистическэ лагерь шэнэ дайнай бэлэдхэлые яаруулна, тэрэниинь Корейскэ арадай демократическа республикада эсэргүү американска агресси гэршэлжэ үгэнэ гэжэ хэлээд пропагандист болбол американска империализмын агентура болоһон баруунай социалистнуудай урбагша үүргэ тухайнь хөөрэнэ. Баруунай социалистнууд демократиин багаар ба социалистическэ үгэнүүдээр бэеэ далдалан, хүдэлмэришэн ангиин зоригые һуладуулха, үзэл мэдэрэлыень мунхаруулха гэжэ оролдоно. Демократическа лагериин хорото дайсад — баруунай социалистнууд хадаа дэлхэйн шэнэ дайе бэлэдхэлгэдэ ба һужэрөөлгэдэ бүхы оролдолгоёо шэглүүлнэ.

Саашань пропагандист хадаа англо-американска империализмын Балкандахи хүлһэншэ нохой, хариин тагнуулай хорото этэгээд Тито гэдэгэй фашистска бүлэгтэ эсэргүү хайра гамгүй тэмсэл юундэ хэрэгтэйб гэжэ хөөрэнэ. Титогой фашистска бүлэгөөрхин империализмын шунахай лагерьта хойшоо харангүй оробо. Дай һужэрөөгшэдэй түсэбэй ёһоор тэрэ бүлэг тусгаар үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Титовецүүд арадай демократиин оронуудта эсэргүү американска агрессиин зэбсэг болоно. Пропагандист болбол Титогой фашистска бүлэгтэ эсэргүү Югославиин арадай дурагүйдэлгын ургажа ба тэмсэлэйнь шангадажа байһан тухай хэлэхэ материалнуудые «Правда» болон «Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» газетэнүүдтэ олохо.

Хөөрэлдөөнэйнгөө түгэсхэл дээрэ пропагандист хадаа империалистическэ лагериин доторой зүрилдөөн тухай хэлэнэ. Наймаалха рыногэй, түүхэй эдэй уурхайн ба капиталаа шэнгээхэ газарай түлөө империалистическэ оронуудай хоорондохи тэмсэл хадаа капитализмын хүгжэлтын хуули болоно гэжэ тэмдэглэнэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай эсэстэ рыногүүдэй асуудал капиталистическэ оронуудта бүри ехэ удхатай болоо.

Үргэн ниитэ арадай материальна байдалай доройтолго капиталистическэ оронуудта доторой рыногэй хэмжээе улам бага болгоно.

Американска империалистнууд өөһэдынгөө эд товарнуудые наймаалхын тулада капиталистическэ дэлхэйн шухала шухала рыногүүдые гартаа абаха, өөһэдынгөө конкурентнүүдые, түбхын түрүүндэ Англи, Франци ба бусадые түрихэ гэжэ оролдоно. Иигэжэ хэлэхэдээ пропагандист хадаа рыногэй түлөө США ба Англи, Англи ба Баруун Германи хоёрой хоорондын тэмсэл тухай баримтануудые, Дальна Востогто США ба Англи хоёрой хоорондын зүрилдөөнүүдые харуулха ёһотой иимэ материалнууд манай хэблэлдэ олон.

Американска зонхилхы тушаалтан хэды ехэ оролдобошье (экономикын милитаризаци, удаан хэбтэһэн эд бараагаа Европын маршаллизованно оронуудта ехээр зөөлгэ) США-дэ ургажа байгаа экономическа кризисэй сохилтонуудые зайлуулжа шадаагүй. Пропагандист хадаа США болон капиталистическэ бусад оронуудта экономическа кризисэй ургалта ба хүгжэлтэ тухай һүүлэй мэдээнүүдые харуулха зуураа ажахын социалистическэ системэдэ экономическа кризисүүд хэзээдэшье болохогүй гэжэ тэмдэглэнэ.

Пропагандист болбол капиталистическэ лагериин оронуудта үргэн ниитэ арадай материальна байдалай муудалга тухай асуудалда (хүдэлмэригүйдэлгын ургалта, салин хүлһэнэй уналга ба ажалшадай юумэ багаар худалдан абадаг болоһон ябадал, налогуудай ургалта, шухала хэрэгтэй юумэнүүдтэ үнэ сэнгые дээшэлүүлгэ гэхэ мэтэдэ) онсо анхаралаа хандуулна, тиин монополинуудай олзын хэмгүйгөөр ургажа байһан тухай хэлэнэ.

Капиталай оронуудта үргэн ниитэ арадай үгыржэ үлөсэжэ байхадань, советскэ арадай материальна байдалай саг үргэлжэ һайжаржа байһан тухай мэдээнүүдые пропагандист харуулна. Арадай демократиин оронууд ажалшадай материальна байдалые һайжаруулха ябадалда горьтой амжалтануудые туйлаа.

Баруун Европын оронуудтахи кризисэй хүгжэлтэ США-гэй экспансионистска политика дээрэһээ түргэдөө. Американска империализм болбол эдэ оронуудай экономическа бэеэ даанхай байдлые усадхаха гэжэ оролдожо, тиигээд тэдэниие өөһэдынгөө мэдэлдэ абаха һанаатай. США болбол эдэ оронуудай рыногүүдтэ өөһэдынгөө товарнуудые түлхихэдөө, эдэ оронуудай экономикын бүхэли һалбаринуудые хүряаха, үгы хэхые оролдоно. Жэшээнь Францида «Маршаллай түсэбые» бэелүүлһэнэй эсэстэ хүдөө ажахын машина бүтээлгэ, авиапромышленность, паровоз-бүтээлгэ гэхэ зэргын машина бүтээлгын хэдэ хэдэн һалбаринууд ехээр хохидоһон байна. «Маршаллай түсэб» Баруун Европын оронуудай (Англиин, Норвегиин, Италиин, Голландиин) судно байгуулгын промышленностьда, целлюлозно-саарһанай (Швеци, Баруун Германи), эдеэ хоолой (Итали, Дани, Голланди) промышленностьда ехэ сохилто хэһэн байна. Американска империалистнуудай бэелүүлхэ гэжэ оролдодог «Шуманай түсэб» Баруун Европын арадуудай шухала интересүүдтэ ехэ аюул асарна.

Империалистнар шэнэ дайнда бэлэдхэжэ байхадаа ажалшадай ажабайдалайнь эрхэнүүдтэ добтолжо, демократическа хүнүүдтэ полицейскэ мүрдэлгөөр ба алалга хюдалгаар халдан, общественнэ ажабайдалай бүхы талыень нюуса бэшээр фашизациха замда орожо байна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай эхилхэһээ хэдэн жэл урид, 1934 ондо нүхэр Сталин иигэжэ хэлээ һэн:

«Гадаадын политикын гол элементнүүд болохо шовинизм ба дайнай бэлэдхэл ерээдүйн дайнай фронтнуудай тылые бүхэжүүлхын тула шухала зэмсэг болгон хүдэлмэришэн ангиие хазаарлалга ба дотоодын политикын талаар террор хэлгэ — энэ хадаа мүнөөнэй империалистическэ политигүүдые мүнөө ехээр һонирхуулна» (И. Сталин, Ленинизмын асуудалнууд, 11-дэхи хэблэл, нюур 430).

Энэ сэсэн сталинска үгэнүүд империалистнуудай мүнөөнэй политикые мэргэнээр сэгнэнэ.

Пропагандист болбол США-гэй зонхилхы тушаалтанай авантюристическэ политикые өнөөндэ жэшээ болгон харуулна. Тэдэнэр урагшагүйдэхэдөө эб найрамдалда эсэргүү, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида эсэргүү заговорнуудай бүлэг болон аашална.

Империалистическэ оронуудай зонхилхы тушаалтанай ябуулдаг арадта харша дотоодын политика хадаа ниитэ зоной материальна байдалые һуладуулха ябадалда хүргэнэ, тэдэнэй политическэ эрхэнүүдынь һалгаана, капиталистическэ оронуудта ангиин зүрилдөөнүүдые хурсадуулна, империалистическэ лагериие һуларуулна ба һандаргана.

Империализмын саашадаа һуларжа ба тэрэнэй бүхы зорилдөөнүүдэй хурсадажа байхадань, СССР-эй толгойлжо байгаа эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагерь хэлбэришэгүйгөөр ургэдэжэ ба бүхэжэжэ байна гэжэ пропагандист түгэсхэл дээрэ тэмдэглэнэ.

Энэ бүлэгөөр хөөрэлдөө хэхэдээ иимэрхүү асуудалнуудые һурагшадай үмэнэ табихада болоно:

1. Дайнай дүүрэһэн хойно англо-американска империалистнуудай ябуулдаг гадаадын политикын шунахай түсэбүүд ямар бэ?

2. Империалистическэ лагерьтахи зүрилдөөнүүдэй хурсадалгань юун дээрэ харагданаб?

3. Баруунай социалистнуудта —англо-американска империалистнуудай агентнуудта эсэргүү хайра гамгүй тэмсэл яахадаа шухала хэрэгтэйб?

4. Титогой фашистска бүлэгэйхиндэ эсэргүү хайра гамгүй тэмсэл яахадаа хэрэгтэйб?

Американска экспанси ба агрессиин замые Советскэ Союз хаажа байна гэжэ хөөрэлдөө дүүргэхэ дээрээ пропагандист хэлэнэ. Тэрэниие тойрон арадай демократиин оронууд нэгэдөө, тэрэниие бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэнэй ба демократическа хүдэлөөн дэмжэнэ.

Һунгуулиин Иволгын № 1 участогай агитколлективэй 76 агитаторнууд Молотовой нэрэмжэтэ колхозой центртэхи һунгагшадай дунда агитационно ниитын хүдэлмэри хололоо ябуулнэ. Зураг дээрэ: тус агитколлективэй эрхим агитаторнууд С. Сагадаров, М Айдаева, Л. Бобина. Е. Жербанова гэгшэд өөһэдынгөө участогай һунгагшадта ошожо ябанад.

М Минеевэй фото.

С. М. Кировэй дурасхаалда

Хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музей революциин дүлэтэ трибун С. М. Кировэй дурасхаалда зорюулагдаһан фотовыставкэ эмхидхэбэ.

Выставкэ болбол пролетарска революциин, манай орондо социализм байгуулхын хэрэгтэ бүхы ами наһаяа үгэһэн С. М Кировэй тайхамшагта ажал-ябуулга тухай хөөрэнэ.

Ф. Моренец.

Газетэ олоор захына

Хэлхеэ холбооной Прибайкальска аймагай таһагай отделенинүүд республиканска хэблэл тараажа эхилээ. Мүнөө үедэ «Бурят-Монголой Үнэн» газетэ нёдондонойхидс орходоо 3 дахин олоор тараагдаа. «Б. М Правда» газетэ 200 шахуу экземпляр, «Агитаторай блокнот» 50 экземпляр, аймагай газетэ 100 гаран экземпляр даб дээрээ тараагданхай. Газетэ захилга үргэлжэлһөөр.

Н. Бадмацыренова.

Санаар ябадаг агитбригаданууд

Яруунын аймагай Сосново-Озерскын дунда һургуулиин һурагшадай комитет нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай бэлэдхэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, һунгагшадай дунда ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын тула тусхай 3 агитбригада эмхидхэһэн юм. Һаяхан эдэ бригаданууд аймагай колхозуудаар санаар ябаад ерээ. 50 һурагшад ба олон багшанар энэ рейсдэ хабаадажа, аймагай һунгагшадта зүжэг наада табиһан, лекци, элидхэлнүүдые уншаһан байна. Мүн колхозуудай агитпунктнуудай байшангуудые шэмэглэлгэдэ туһалаа.

Эдэ агитбригаданууд һаяар колхозуудта дахин гарахаар бэлэдхэжэ байна.

Е. Цыдыпов.

Эрхимүүд шанда хүртэбэ

1949 оной пар хахалалгын ба тарна хуряалгын сезондо ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, түлишын ба машинэ заһабарилга дээрэ мүнгэн зөөриин ехэхэн алмалта хэһэнэйнь түлөө Иволгын МТС-эй бүлэг механизаторнуудые ССР Союзай хүдөө ажахын Министерство мүнгөөр шагнаба.

1500—1500 түхэригэй мүнгэн шан тракторна бригаданүүдай бригадирнууд нүхэд И Калёных, Д. Гырылов, Б. Бальчинов ба Б. Шмелев гэгшэд абаба. Тэрэшэлэн комбайнёрнууд Базаржапов Дашинимаев тракторист Бурков гэгшэд мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Һуралсалай хэрэгсэлнүүд абтаба

Һүүлэй үедэ Главснабпросой магазин 7 жэлэй ба дунда һургуулинуудай һуралсалай харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые абаба. Тэдэнэй дунда альбомууд, электрическэ приборнууд, химическэ реактивууд, элдэб янзын гербаринууд, хадын хүрьһэнэй бүридэлгэ тухай коллекцинууд, элдэб препарадууд, яблокануудай ба помидорнуудай муляжнууд, мүн бусад олон лабораторно хэрэгсэлнүүд абтажа, худалдаанда гаргагдаба.

ООН-эй АЮУЛГҮЙН СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ ДЭЭРЭ

Хитадай арадай республикын арадай Централна правительствын түлөөлэгшын хэлэһэн үгэһөө

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 28. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй үдэрэй заседани дээрэ Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын түлөөлэгшэ У Сю-цюань үгэ хэлээ.

«Хитадай территори—Тайван ба Пескадорско аралнуудта эсэргүү зэбсэгтэ агрессиин гэмтэ муухай ябуулгануудые хуули бусаар хэһэн тушаань Холбоото Штадуудай правительствые Хитадай 475-миллионно арадай нэрэһээ, Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын инструкциин үндэһөөр, гэмнэхын тула би эндэ ерээд байнаб» гэжэ У Сю-цюань мэдүүлбэ.

Хитадай арадай республика Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүн ёһоор өөрөө гомодол бариха ёһотой байгаа. Гэбэшье, США-гэй правительствын ябуулжа байгаа элдэб эсын аашануудһаа шалтагаалан, Хитадай арадай правительство Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида үшөөл ороодүй байһаар. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацидахи Хитадай һуурие гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэ хуули бусаар эзэлжэ байна гэжэ У Сю-цюань эрид протест мэдүүлбэ. «Иимэ ушарые, — гэжэ тэрэ хэлэнэ,—хитад арадай тэсэн тэбшэхэ арганьгүй».

Һүүлэй жэлэй турша соо сэрэгэй, экономическа ба политическэ һалбаринуудай, тэрэшэлэн культурна байгуулалтын талаар Хитадай арадай республикын туйлаһан тон ехэ амжалтанууд юу харуулнаб гэбэл, арадай правительство халаа Хитадай хуулита гансахан правительство мүн байна. Хитадай арадай арми Чан Кай-шиин сэрэгүүдые үй дэлдээд, Хитадай бүхы территориие, Тибет ба Тайванһаа бэшыень, сүлөөлөө. Хитадай арадай правительство һүүлэй жэлэй турша хитад арадые нэгэдхэжэ шадаа. Эдэ бүхы баримтануудай байбашье, мүн гоминдановска хархис правительствын хосорон унабашье, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа Хитадай хуулита делегадуудые ООН-дэ оруулхаяа арсадаг байһаар. Хитадай хуулита түлөөлэгшэдые оруулха хүсэлэнгүй ябадал гаргажа байгаа һаа, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци «ямар-нэгэн горьтой асуудалнуудаар хуулита шиидхэбэри абажа шадахагүй, илангаяа Азида хамаатай ямар-нэгэн горьтой проблемэнүүдые шиидхэжэ шадахагүй» гэжэ У Сю-цюань хэлэнэ.

Гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэдые ООН-һоо зайлуулха ба тус организацида Хитадай арадай республикын хуулита делегадуудые оруулха тухайда У Сю-цюань эрилтэ хэбэ.

Тайванда эсэргүү американска агресси тухай асуудалда орохо зуураа, У Сю-цюань иигэжэ онсо тэмдэглээ: энэ асуудалые Соведэй зүбшэн хэлсэхэ ябадалда һаад хэхын тула Холбоото Штадууд элдэб методуудые хэрэглэнэ. Августын турша соо Аюулгүйн Соведтэ түрүүлэгшээр байһан советскэ делегадай үнэн зүб хараа бодолой ба бусад делегацинуудай хараа бодолой ашаар, тус асуудал мүнөө Соведэй зүблэхэ зүйлдэ оронхой байна.

Трумэнэй июниин 27-ной приказ тухай һануулан, Тайвандахи американска агресси тушаа гэршэлхэ баримтануудые дурдаха зуураа, У Сю-цюань иигэжэ мэдүүлбэ: Тайван хадаа Хитадай таһаршагүй хубинь мүн, холбоото Штадуудай өөрынгөө бэеэ дааха байдал туйлахаһаа бүри урид Хитадай таһаршагүй хубинь байһан юм. Тайваниие Хитадтань бусаалга туйлаха гэжэ Холбоото Штадууд 1943 оной декабриин 1-нэй Каирска деклараци соо уялга абаһан байгаа. Тайван хадаа Хитадай территори мүн гэжэ Трумэншье 1950 оной январиин 5-да мэдэрхэ баатай болоо һэн. Тиигэбэшье, Тайваниие Хитадай арадай республикын сүлөөлэлгэдэнь һаад хэхын тула зэбсэгтэ хүсэнүүдые хэрэглэхэ ба Тайванда сэхэ добтолон орохын тула зэбсэгтэ хүсэнүүдые эльгээхэ гэжэ шиидэһэн тухайдаа холбоото Штадуудай правительство убайгүйгөөр мэдүүлһэн байха юм.

Американска долоодохи флодой ябуулганууд тушаа, американска агаарай 13-дахи корпусоор Тайван дээрэ штаб-квартира байгуулагдаһан тушаа, тэрэшэлэн американска агрессиин ондоошье ябуулганууд тушаа У Сю-цюань тогтон хэлэбэ.

Тайванда добтолон ороһоноо, тэрээниие эзэмдэһэнээ зүбтүүлхэ һэдэлгэ гарган, Холбоото Штадууд болбол Тайванай статус үшөө шиидхэгдээгүй гэжэ мүнөө батална. Тайванда эсэргүү агресси хэхэ приказ гаргаха зуураа, Трумэн болбол Тайванай ерээдүйн статус тодорхойлолгые Номгон далай дээрэ аюулгүй байдалай һэргээгдэхэ хүрэтэр, Японитой харилсаае эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ гү, али тус асуудалые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хаража үзэхэ хүрэтэр хойшолуулагдаха ёһотой гэжэ баталһан байна.

Тайванай статус тодорхойлолго Японитой договорой баталагдаха хүрэтэр хойшолуулагдаха ёһотой гэһэн баталамжа тушаа хэлэхэ зуураа, У Сю-цюань иигэжэ мэдүүлбэ: түүхын баримтанууд ба Япониин капитуляци хэһэнһээ хойто тээ тохёолдоһон ушар байдал хадаа Хитадай таһаршагүй хуби мүн гэжэ Тайванай статусые тодорхойлһон байна. Тайванай статус үни тодорхойлогдонхой, энэ статус тухай асуудал мүнөө хэлсэгдэхэ ёһогүй.

Тайванай статус Нэгэдэмэл Нацануудай Организацяар хаража үзэгдэхэ ёһотой гэһэн баталамжа тушаа У Сю-цюань иигэжэ тэмдэглээ: Уставта гар табиһан гүрэнүүдэй алинданшье дэлхэйн хоёрдохи дайнай турша соо дайсан байһан ямаршье гүрэн тушаа бэелүүлэгдэхэ ябуулгануудай юридическэ хүсые Уставай ямаршье дүримүүд хаһахагүй, тэрэшэлэн тиимэ ябуулганууда һаад хэхэгүй гэһэн статья ООН-эй Устав соо бии байна. Тиимэһээ, Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа Тайванай статусые хубилгаха ямаршье эрхэгүй.

Тайван тухай асуудал гэдэгтэй дашарамдуулан, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Холбоото Штадуудай хэжэ байгаа элдэб эсын мэхэтэ аашанууд тухай хэлэхэ зуураа, У Сю-цюань гэгшын хэлэһэн дээрэһээ мэдэхэдэ, Холбоото Штадууд энэ асуудалые Генеральна Ассамблейн зүблэхэ зүйлдэ табихадаа, Тайванда эсэргүү өөрынгөө зэбсэгтэ агрессиин хуули буса ябуулгануудые хуулита болгохын ба Тайваниие эзэмдэһэн ябадалаа бэхижүүлхын тула Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нэрые ашаглаха» зорилго табина.

«Тайванай статус тухай асуудал гэдэг тушаа» ООН-эй Генеральна Ассамблейн ямаршье шиидхэбэри гаргаа хада, — тус аралые Холбоото Штадуудай захиргаалхынь тула сэхэ, «харгалзалгын» ба «нейтрализациин» хэбэртэйгээр дамжуулан үгэхэ тухай гү, али «мүрдэлгэ» хэһэн хэбэртэйгээр энэ асуудалые унжагайруулха, тиин американса эзэмдэлгэдэ ороһон мүнөөнэйнь байдалые үлөөхэ тухай шиидхэбэриин гаргагдаашье хадань,—тэрэнь Хитадай хуулита территориие эзэмдэһэн ябадал ба хитад арадай дура хүсэлдэ зүришэн, Тайванда эсэргүүгээр США-гэй хэһэн агрессие дэмжэһэн ябадал болохо байна. Тиимэ ямаршье шиидхэбэри зүб бэшэ ба хуули буса байха гээшэ».

Эндүүрэлдэ бү орыт, Холбоото Штадуудай туһада ябаһаар хохидолдо орохотнайл гэжэ, Холбоото Штадуудай хойноһоо дахахаар бэлэн байһан оронуудта У Сю-цюань хандаба. «Хэрбээ таанар США-гэй агрессие дэмжээ һаа, —гэжэ тэрэ хэлэнэ, — өөһэдынгөө ябуулгануудай бүхы хойшолонгуудай түлөө харюусалгые дааха ёһотой байхат».

Нэгэндоро Кореядэ ба Тайванда эсэргүү агресси хэжэ, США-гэй правительство Кореядэхи дайнай хэмжээе нилээд үргэдхөө.

Корейскэ асуудалые эб найрамдалай ёһоор шиидхэлгэдэ ба Кореядэхи дайе үнэхөөр зайсуулха ябадалда зорюулагдаһан бүхы дурадхалнуудые хитад арад сэхэ шууд дэмжэдэг байгаа. Хитад арад Номгон далайн райондо аюулгүй байдал тогтоогдохо гэжэ найдана. Гэбэшье, Холбоото Штадуудай агрессивнэ ябуулгануудһаа шалтагаалан, Кореядэхи дайн улам үргэдэжэ, Номгон далайдахи аюулгүй байдал муудхаагдаад байна.

США-гэй правительствын һанаашалганууд тушаа дэлхэйн арадуудые мэхэлхэ гэжэ Холбоото Штадууд һэдэнэ, теэд «Тайваниие сүлөөлэлгэ хадаа Хитадай имагта дотоодын хэрэг мүн, США-гэй правительствын хэжэ байгаа эдэ ябуулгануудынь Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ зэбсэгээр хамаархалга болоно, энээниие ямаршье мэхэ гохын лозунгнууд нюун далдалжа шадахагүй гэжэ Холбоото Штадуудай арад ба бүхы дэлхэйн арадууд эли тодоор ойлгоно... Хитадта эсэргүү зэбсэгтэ сэхэ агрессиин энэ хуули буса гэмтэ ябуулгые хитад арад хүлисэхэ арганьгүй. Энэ гэмтэ муухай аашые американска арад мүн лэ һайшаахагүй гэжэ бидэ тоолонобди» гэжэ У Сю-цюань үргэлжэлүүлэн хэлэбэ.

Хитадта эсэргүү Холбоото Штадуудай агрессинь түшаан болоһон ябадал бэшэ. Энэ хадаа Хитадта эсэргүү агресси хэхэ гэһэн американска политикын хойшолон мүн. Американска империализм болбол Хитадые зонхилхо ябадал туйлаха гэжэ үнинһөө хойшо оролдодог байгаа. Американска ба хитад арадуудай хани барисаатай байбашье һаань, американска империалистнууд хэзээ бүхэндэ Хитадта эсэргүү хорото агрессор байгаа.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ Хитад тушаа Холбоото Штадуудай ябуулһан политикань — «нээмэл байлгын» политика гэдэгынь империалистическэ бусад гүрэнүүдэй политикаһаа илгаатай байһан юм. Гэбэшье, тэрэнь үнэндөө, дээрмэдэгдэһэн зүйлнүүдые бусад империалистнуудтай хубааха ябадалда зорюулагдаһан агрессивнэ политика байгаа. Бүхы хитад арад, гоминдановска бүлэгһөө бэшэниинь, энэ агрессивнэ политикада эсэргүү тэмсэһэн байна, тиимэһээ холбоото Штадууд Япониин капитуляци хэһэнэй һүүлээр Хитадта сэхэ интервенци хэжэ ороод, хитад арадта эсэргүү шуһахай дайндань гоминдановска бүлэгтэ али болохоор туһалһан байна.

Холбоото Штадууд хадаа гоминдановска бүлэгэй тулада ба гражданска дайнай эхилхэ районуудта фронт руу гоминдановска сэрэгэй миллион солдадуудые зөөхын тулада стратегическэ пунктнуудые эзэлхэ зорилгоор өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдэй составһаа 113 мянган хүниие гулидхаа гэжэ У Сю-цюань зааба. Холбоото Штадууд тэрэшэлэн гоминдановска 166 дивизиүүдые буу зэбсэг, хубсаһа хунараар хангаһан, 1720 самолёдһоо бүридэһэн 9 эскадрили байгуулхадань Чан Кай-шида туһалһан, уһан-сэрэгэй 757 корабльнуудые Чан Кай-шида дамжуулан үгэһэн ба 6 миллиард гаран доллар хэмжээнэй материальна болон финансова туһаламжые тэрээндэ үзүүлһэн байна. Гэхэтэй хамта, Холбоото Штадууд уһан-сэрэгэй ба агаарай хэдэ хэдэн базануудые, тэрэшэлэн Хитадай экономикодо хиналта хэхэ ябадалые Холбоото Штадуудта олгоһон хэлсээнүүдые гоминдантай баталаа.

Үнэн хэрэг дээрээ Чан Кай-шиин гоминдановска хархис ёһо журам хадаа ёһотойл марионеткэ мүн байба, тэрэнэй туһаламжатайгаар американска империализм Хитадые хинажа байһан юм гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ. Чан Кай-шиин шэрүүн муухай гэмтэ хэрэгүүдынь американска империалистнуудта хамаатай гэжэ тоолоходоо, хитад арад тон зүб байна. Хитад арад американска империалистнуудай шуһата үри шэри тухай хэзээдэшье мартахагүй. Хитад арадта эсэргүү Чан Кай-шиин бандидуудай хэһэн бүхы гэмтэ хэрэгүүдэй түлөө бэсдээ даажа абаха ехэ харюусалгаһаа американска империалистнуудай хэзээшье зайсажа шадахагүй байһаниинь лабтай. Американска империалистнуудай гарнуудынь хитад арадай шуһаар будалдаа. Американска марионеткэ Чан Кайшигаар дамжуулан хитад арадта эсэргүү шуһата гэмтэ хэрэгүүдые хэбэ гэжэ США-гэй правительствые хитад арад гэмнэхэ дүүрэн эрхэтэй байна.

США-гэй эдэ бүхы хүсэлэлгэнүүдынь буруу һүрөө. Гэбэшье, Холбсото Штадууд бүримүһэн диилдэһэнээ мэдэрхэ дурагүй байна, мүнөө үедэ Тайванда эсэргүү Хитад тушаа агрессивнэ ябуулгануудаа бэлэдхэжэ байна.

Дайнай дүүрэһээр удаан сагай үнгэрөөдүй байхада, Холбоото Штадууд Тайванда эсэргүү агрессие бэлэдхэжэ эхилһэн ба Хитад арадтай тэмсэхээр Чан Кай-шиин сэрэгүүдээ бэлэдхэхэдэнь туһалхын тулада Тайванай урдада японско губернатор байһан Айкав, мүн сэрэгэй сүлөөлэгдэһэн бусад гэмтэдые 1947 ондо Тайванда эльгээһэн байна. Холбоото Штадууд Тайван дээрэ өөрынгөө агаарай-сэрэгэй ба уһан-сэрэгэй базануудые байгуулһан ба Тайваниие американска сэрэгэй база болгохын тула бусад хэмжээнүүдые абаһан юм. Тиихэ зуураа, США-гэй правительство, мүн «Вестингауз электрик компани», «Рейнольдс металл компани» болон бусад американска монополинууд Тайван дээрэхи промышленна гол предприятинуудые хинаха хиналтые өөһэдынгөө гарта эзэлэн абаа.

Чан Кай-шида туһаламжа үзүүлхэ зэргээр Тайванда эсэргүү далда агресси хэдэн жэлэй турша дотор хэһэнэйнгээ һүүлээр, США энэ жэлдэ зэбсэгтэ сэхэ, эли агрессидэ ороо гэжэ У Сю-цюань мэдүүлбэ. США-гэй энэ шэнэ агресси хадаа «американска империализм болбол хитад арадай бүхы илалтануудта дайсан харшаар хандана; США-гэй империализм — хитад арадай үхэлэй аюулта дайсан мүн» гэжэ үшөө дахин гэршэлнэ гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ.

Энэ агресси хадаа таһархай хэһэг акт бэшэ, харин Азиин арадуудые богоолшолхо гэһэн США-гэй юрэнхы түсэбэй таһаршагүй хубинь мүн гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ. Эдэ агрессивнэ зорилгонуудаа бэелүүлхэ ябадал туйлан, японско фашизмые һэргээн бодхоожо, Макартур Потсдамска хэлсээе эбдэбэ, японско арадые, тэрэшэлэн азиатска бусад арадуудые богоолшолхые хүсэнэ. Япони хадаа Дальна Восток дээрэхи американска агрессиин гол база болоһон ба мүнөө үедэ Кореядэ болон Тайванда эсэргүү американска агрессиин штаб-квартира болоһон байна.

Кореядэ эсэргүү американска агресси хадаа Кореяһээ нарихан горьхоор таһалагдаһан Хитадай аюулгүй байха ябадалда тон ехэ аюул болобо гэжэ У Сю-Цюань мэдүүлбэ.

Хитадай территориие американецуудай бомбодоһон ба буудаһан дээрэһээ ушаруулагдаһан гарза хохидол тухай мэдээсэжэ, мүн Хитадай худалдаа наймаанай судноннуудта американска уһан-сэрэгэй корабльнуудай добтолһон тухай дурсаба. «Кореядэхи американска агрессивнэ хүсэнүүдэй зүгһөө Хитадта эсэргүү хэжэ байгаа сэхэ агрессиин эдэ бүхы актнууд болбол бузар хорото провокаци болоно, энээниие хитад арад яагаадшье тэсэжэ шадахагүй».

Хитадай арадай правительство ООН-дэ протестнүүдые нэгэтэ бэшэ мэдүүлһэн ба дайнай үргэдэхэ ябадалда һаад хэхын тула Кореяһээ американска агрессивнэ хүсэнүүдые гаргаха, США-гэй хорото муухай ябуулгануудые зогсоохо талаар хэмжээнүүдые абаха гэжэ эриһэн юм гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ. Мүнөө хүрэтэр американска блок болбол зүблэхэ зүйлэй энэ пункт тушаа һанамжануудаа Хитадай түлөөлэгшэдэй хэлэхыень һаатуулжа байгаа гэжэ тэрэ зааба.

Саашаа У Сю-цюань иигэжэ мэдүүлбэ: «Тайван яажа агрессиин хохидол болоһониие, Кореядэ эсэргүү Холбоото Штадуудай хэһэн агрессивнэ дайнай түймэр Тайван тээшэ яажа дүтэлжэ байһаниие хитад арад өөрынгөө нюдөөр хараа. Тиин үнэн зүбөөр уур сухалаа хүдэлһэн олохон хитадууд корейскэ арадта һайн дураараа туһалха хүсэлөө мэдүүлһэн байна. Американска агрессидэ эсэргүүсэхэ ябадал хадаа үнэн зүб байдалай ба сэсэн ухаанай тодорхой принципүүд дээрэ үндэһэлэгдээ. Американска агрессидэ эзэргүү корейскэ арадай сүлөөрэлгын агууехэ тэмсэлдэнь Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин командовани доро хабаадахын тула, Корея руу хитадуудай һайн дураараа ошоходонь һаад хэхэ ямаршье шалтагаание Хитадай арадай правительство огто харанагүй».

Тайванда эсэргүү США-гэй агресси хадаа Вьетнамай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй хамааралсаха ябадалһаа таһаршагүй байна. Вьетнамда США французска агрессорнүүдтэ ба Бао Дайн марионеточнэ ёһо журамда туһална гэжэ У Сю-цюань тэмдэглэбэ. Французска агрессорнүүдые ба Бао Дайн бүлэгүүдые дэмжэхэ зуураа, США болбол Вьетнамда эсэргүү агресси хэхэ зорилготой байхаһаа гадна, Хитадай хилэнүүдтэ аюул заналта хэнэ. «Вьетнамда эсэргүү США-гэй агрессивнэ заговортой дашарамдуулан, Хитад арад һанаагаа ехээр түбэдэнгүй байжа шадахагүй».

Хитадта саашадаа добтолхые бэлэдхэн, мүн дэлхэйн гурбадахи дай үүдхэхые эрмэлзэн, США болбол Хитадай арадай республикые сэрэгээр бүһэлхэ гэжэ хододоо үсэд шангаар оролдоно гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр, Хитадай материк дээрэхи американска империалистическэ политика эшүүритэйгээр буруу һүрэбэ. Хитадай арадай революциин агууехэ илалтань Азиһаа империализмые намнаха ба национальна бэеэ даанхай байдал туйлаха замые Азиин дарлагдаһан арадуудта харуулаа. Хитадай арадай революциин илалта хадаа национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлдэнь бүхы Азиин дарлагдаһан арадуудые зэригжуулһан ба урмашуулһан байна. Гэбэшье, американска империализм Азиие гансаараа эзэрхэхэ тухай һанал бодолойнгоо хосоржо бутарһаниие мэдэрнэгүй. Тиимэһээ, Азиие эзэмдэхэ зорилгоёо туйлаха зам дээрэнь байһан эгээн ехэ һаад гэжэ илалтата хитад арадые США харана. Тиин, американска империализм Хитадта эсэргүү эли ба сэхэ агресси хэжэ эхилһэн байна. «Бэрхэшээлнүүдые ба гасалан зоболон үзэжэ хатуужаһан хитад арад болбол США-гэй правительство Азиие ба бүхы дэлхэйе зонхилон эзэмдэхэ гэһэн тэнэг муухай һанаашалгаяа бэелүүлхын тулада агрессивнэ хэдэ хэдэн актнуудые хэбэ гэжэ һайнаар мэдэнэ.

Түрүүлэн Хитадые, удаа тээнь бүхы Азиие эзэлээд, дам саашаа бүхы дэлхэйе эзэлхэ гэжэ хараалһан Танакын түсэб тухай Хитадай делегаци һануулба. Американска империализм японско империализмын һуурие эзэлээ гэжэ У Сю-цюань хэлэбэ. «Мүнөө американска империализм хадаа 1894—95 онуудта японско империализмын ябаһан замаар, Хитадта ба Азида эсэргүү агрессиин хуушан замаар ябажа байна, гэбэшье тэдэнэр нилээд түргөөр ябуулга хэхые найдана. Гэбэшье, 1950 он 1895 он бэшэ юм. Саг ба байдал хубилаа. Хитад арад хүл дээрээ бодоо. Японско ба американска империализмын, тэдэнэй зарса Чан Кайшиин засагые Хитадай материк дээрэ илалтатайгаар унагааһан хитад арад американска агрессорнүүдые үлдэн намнажа ба Тайваниие, мүн Хитадта хамаатай бусад территоринуудые бусаан абажа шадахань лабтай.

Советскэ Союзда Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай ашаар, дэлхэйн хоёрдохи антифашистска дайнай ба хитад арадай агууехэ революциин илаһанай ашаар, Зүүн зүгэй дарлагдаһан бүхы нацанууд ба арадууд һэрижэ бодоод, эмхитэй болоһон байна. Американска империалистическэ булимтарагшадай зэрлиг муухай, хэрзэгы шэрүүн аашануудые гаргажа байбашье, хатуу шэрүүн тэмсэл хэжэ байгаа Япониин арад, илалтатайгаар алхагша Вьетнамай арад, героическа эсэргүүсэлгэ хэжэ байгаа Кореяын арад, өөрынгөө буу зэбсэгые ямаршье сагта хуряагаагүй филиппинскэ арад ба Зүүн зүгэй дарлагдаһан бүхы нацанууд ба арадууд халуун хани барисаатайгаар нэгэдэхэнь лабтай. Американска империализмын мэхэдэ оронгүйгөөр, заналтаһаань айнгүйгөөр национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлэйнгээ эсэсэй илалтын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэдэнэр тэмсэнэ.

Хитадта эсэргүү американецуудай агрессивнэ ябуулганууд ба Кореядэ агресси хэһэн ябадал хадаа «американска империализмда хитад арадай дураа гутан зэбүүрхэхэ ябадалые мянга дахин арбидхаа» гэжэ У Сю-цюань мэдүүлбэ:

«Хитад арад эб найрамдалда дуратай,—гэжэ тэрэ хэлэбэ,—хэрбээ американска агрессорнүүд энээниие хитад арадай һула талын тэмдэг гэжэ һанаа һаа, тэдэнэр ехэ алдуу хэхэ байна. Хитад арад агрессидэ эсэргүүсэхэ дайнһаа хэзээдэшье айгаагүй ба хэзээдэшье айхагүй.

Сэрэгэй ямаршье хэмжээ-ябуулгануудые США-гэй правительствын бэелүүлжэ байгаа һаа, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нэрые өөрынгөө зорилгодо яагаадшье ашаглажа байгаа һаань, хитад арад Тайваниие ба Хитадта хамаатай бүхы бусад территоринуудые гэдэргэнь бусааж аба... гэжэ эрид хараална. Хитадай 475-миллионно арадай бусалтагүй ба эбдэршэгүй дура хүсэлынь иим... байна. Тайванда нэбтэрэн ороһо... ба эзэлһэн шалтагаанаар гаража... бслохо бүхы хойшолонгуудай т... лөө бүри харюусалгые США да... ха ёһотой».

Хитадта ба Кореядэ гэмтэ аг... рессие США-гэй хэһэнтэй даш... рамдуулан, Аюулгүйн Совет США... дэ эсэргүү санкцинуудые хэрэгл... хэ ёһотой гэжэ У Сю-цюань тэм... дэглэбэ.

Түгэсхэлдөө Хитадай түлөөлэ... шэ иигэжэ дурадхаба:

1) ООН-эй Аюулгүйн Совет х... даа Хитадай территоридо ба Тай... ванда эсэргүү зэбсэгтэ агресси... гэмтэ актнуудые хэһэнэйнь түлө... Кореядэ зэбсэгтэ интервенци хэһ... нэйнь түлөө США-гэй правительст... вые элеэр зэмэлэн шуумжэлхэ ба... США-дэ эсэргүү шэрүүн хату... санкцинуудые хэрэглэхын тула... тодорхой алхамуудые хэхэ.

2). ООН-эй Аюлгүйн Совет х... даа Тайванһаа агрессивнэ зэбсэ... хүсэнүүдэй США-гэй правительст... вын бүримүһэн гаргахын ба Но... гсн далай дээрэ болон Азида... найрамдалые, мүн аюулгүй бай... ябадалые хангахын тулада эрэ... хэмжээнүүдые дары абаха.

3). ООН-эй Аюлгүйн Совет х... даа США-гэй болон бүхы бус... оронуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдые К... реяһээ гаргаха ябадал ханга... тулада, мүн корейскэ асуудалые... найрамдалай ёһоор шиидхэхэ з... рилгоор Кореяын дотоодын хэр... гүүдые өөрөө шиидхэхэ арга б... ломжые Хойто ба Урда Корея... арадта олгохын тулада эрид хэм... жээнүүдые абаха.

США-гэй түлөөлэгшэтэй хам... тэнэг процедура хэжэ, Хита... арадай республикын түлөөлэгш... түрүүн үгэ хэлэхэ хуулита эрх... хаһаһан Аюулгүйн Соведэй түр... лэгшын ябуулганууд... эсэр... эрид протестые У Сю-цюань м... дүүлбэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэ... Франциин түлөөлэгшэ Шовель з... лэхэ зүйлдэ Вьетнам тухай ас... далай оруулагдаагүй байтар... У Сю-цюань Вьетнамые дурсаа... жэ дурагүйтэбэ.

США-гэй, Англиин, ба Фр... циин түлөөлэгшэд зүблэхэ зүй... пунктда сэхэ хамаагүйшье бай... һаань, ямар нэгэн баримтану... гү. али урдада болоһон хэбэ... баримтануудта түшэглэдэг за... юм гэжэ Малик зааба. Тиимэ... французска түлөөлэгшын ажа... тань эндэ зохихогүй байна г... Малик хэлэбэ.

Советскэ делегадай энэ бата... гые хардаха гэжэ оролдон, Ш... вель хадаа советскэ делег... «пекинскэ засагаархидай» түл... лэгшын түлөө харюу үгөө г... тэмдэглэхые гансахан хүсэнэб г... жэ эшүүригүйгөөр мэдүүлбэ. Т... рүүлэгшээр байһан титовскэ т... лөөлэгшэ Беблер хажуу тала... орожо, «Пекинэй түлөөлэгшэ» н... вокадгүй байһан дээрэ гэдэгые... зээ нэгэн сагта ойлгохо бэзэ г... хэлэбэ.

Урбагшадтай байхын оро... үмөөрэгшэдтэй байһан дээрэ г... Малик энээндэнь харюусаба.

Энээгээр Соведэй заседани ха... даа.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин декабриин 1-дэ дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, Арадай армиин сэрэгүүд американска ба урда-корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү амжалтата дайшалхы ябуулгануудые хэбэ.

Анчжугай (Ансю) ба Ток... һээ урдуурхи районуудта ам... канска ба урда-корейскэ сэрэ... Арадай армиин частьнуудаар... ригдэн, урда зүг тээшэ сухари...

Фронтын ондоо участогууд д... энээнэй урда тээхи района... та байлдаанууд болоо.

Египедэй эрилтэнүүдые Сириин арад дэмжэнэ

БЕЙРУТ. (ТАСС). Суэцкэ каналай зоноһоо английска сэрэгүүдые гаргаха ба Нилэй шадархи гүрэнүүдые нэгэдүүлхэ тухай Египедэй эрилтэнүүдые Сириин арад зон дэмжэнэ.

Дамаскда, Алеппода, Хомсдо болон сирийскэ ондоо ехэ городуудта Египедэй эрилтэнүүдые дэмжэһэн студентнүүдэй демонстрантнууд эмхидхэгдээ. Демонстрантнуудые үлдэхэ гэжэ һэдэһэн полициин ба демонстрантнуудай хоорондо ... лалдаанууд болоо.

Ноябриин 20-ной заседани д... сирийскэ парламентын зарим д... тадууд Египедэй эрилтэну... дэмжэжэ, үгэ хэлээ. Депутат Д... далла Изеддин Египедэй эри... нүүдые сирийскэ парламент д... жэнэ гэһэн телеграммые Еги... правительствода эльгээхые ... ламентын түрүүлэгшэдэ дурадх...

Макартурые тушаалһаа гаргахые эринэ

ПРАГА, ноябриин 27. (ТАСС). Натальда гарадаг «Уйтнесс» газетэ «Бүгэдэниитын эб найрамдалай интересүүдэй хараа бодолһоо абахада, Макартур энэ тушаалда байжа болохогүй» гэжэ мэдүүлээд, Кореядэхи американска сэрэгүүдэй главнокомандалагшын тушаалһаа генерал Макартурые зайлуулха гэжэ эринэ. «ООН хадаа Хитад тушаа генерал Ма... турай ба тэрэнэй нүхэдэй пол... када туһалхын тулада бэшэ, ... рин агрессие уридшалан бол... хын ба эб найрамдал хам... хын тулада байха ёһотой» ... газетэ бэшэнэ.

Харюусалгатай редакто...
орлогшо Ц. Б. БУДАЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного и про- мышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02442. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00...